

UTRIP OBČINE
LUKOVICA

Rokovnjač

INFORMATIVNO
ZABAVNI
ČASOPIS

Letnik 1 - št. 2

oktober (vínatok) 1999

IZDAJA OBČINA LUKOVICA v nakladi 1550 izvodov.

DOBRODOŠLICA ROKOVNJAČU

Pa smo te le dočakali -
- Rokovnjač, naš časopis,
nestrpno smo te čakali.

Z zanimivo vsebino
prijetno si nas presenetil.
In v nas za naše kraje
zopet zanimanje zanetil!

Ponudil branja si obilo,
ko prišel si k nam v vas.
V pričakovanju novih novic želimo,
da še dolgo razveseljeval bi nas.

Uspehov polno ti želimo,
kajti v tvojih vrsticah
tudi mi krajsani živimo!

Tanja Jakopič

SPOŠTOVANE BRALKE IN BRALCI

Težki so prvi koraki našega Rokovnjača. Odzivi nanj kažejo, da ste ga prebirali. Vaši prispevki so tako številni, da nismo mogli čakati z drugo številko. Za marsikateri članek tudi sedaj ne bo dovolj prostora. Še vedno pogrešamo gospodarske in kmetijske vesti. Premalo nas obveščate o dogodkih iz vaše okolice. Nekateri trdite, da vam pisanje ne gre od rok. Nič zato! Sporočite nam dogodek ali težavo, o kateri naj bi pisali, pa vam bomo poslali našega dopisnika. Še vedno nam primanjkuje dopisnikov, zlasti takih, ki bi v pravem novinarskem slogu zapisovali dogodke iz naših krajev. Pogrešamo pisanje mladih o njihovih težavah, željah in potrebah. Ne vemo vzrokov za veliko zmanjšanje števila rejniških družin. Premalo vemo o demografski ogroženosti naših vasi. Skratka: pišite ali povejte, da bomo vsi bogatejši za spoznanja o nas in našem prostoru.

Sedaj pa še o odmevih na prvo številko. Presenetljivo veliko je bilo pozitivnih mnenj in čestitk. Hvaležni smo vam zanje. Prav tako pa smo hvaležni tudi kritikom, saj bomo prav z njihovo pomočjo lažje oblikovali dober časopis. Pa poglejmo te kritike. Časopis je preveč monoton. Preveč člankov pišejo člani uredniškega odbora. Vsebinsko morate razdeliti po rubrikah. Uvedite rubriko »Vi sprašujete, župan, svetniki in občinska uprava odgovarja«. Želimo prostor za pisma bralcev. Seveda smo bili deležni kritike, ker dosledno upoštevamo programsko zasnovo in ne objavljamo prispevkov, ki so osebno žaljivi, zadevajo spore dveh ali pa so prepis iz obtoževanja strank na državni ravni, saj smo mnenja, da to ne bo reševalo problemov v naši občini. Nekateri trdijo, da smo pod vplivom državne politike in da smo režimski časopis. Odgovorno trdim, da vsaj do sedaj ni še nihče poizkušal vplivati na vsebino Rokovnjača, razen članov uredniškega odbora.

Strinjamo se, da je potrebno uvesti stalne rubrike in oblikovno in vsebinsko razgibati časopis. To lahko storimo le z vašo pomočjo. Vaše članke, ki bodo k temu prispevali, bomo z veseljem objavili. Prav različnost vsebin vaših prispevkov nam bo v pomoč. V tretji številki Rokovnjača bo že rubrika »Vi sprašujete, župan, svetniki in občinska uprava odgovarja«, zato pohitite z vprašanji. Rubrike Pisma bralcev ne bo, dokler bo v veljavi programska zasnova, kakršna je sedaj, saj bi s tako rubriko odprli vrata tistim, ki se ne morejo vzdržati žaljenja, obrekovanja in poniževanja posameznikov in skupin.

Vsem sodelavcem se opravičujemo, ker nekaterih prispevkov ne moremo takoj objaviti, saj jih je vse preveč s podobno tematiko, zato bodo objavljeni v naslednjih številkah. Včasih bomo morali tudi krajsati prispevke, ki bodo zaradi vsebine morali v takojšnjo objavo.

Do sedaj je o problemih mladih prispel en sam članek, ki ga tudi objavljamo. Želimo si, da bi jih bilo veliko, saj starejši ne znamo razmišljati enako kot vi, zato jih morate pisati sami. Mor-da bomo potem lažje razumeli vaše želje in potrebe.

Naj zaključim! Želim si čimveč sodelavcev, zlasti mladih. Prispevke honoriram, zato pripišite vaš tekoči ali žiro račun. Pošiljajte jih na naslov: Rokovnjač, Lukovica 46, 1225 Lukovica. Redakcijo končujemo petega v mesecu.

Urednik

ČESTITKA

Članom ekipe »Mladi gasilec« iz OŠ Janka Kersnika Blagovica v sestavi Dejan Resnik, Tamara Igljč, Blaž Judež in Ana Avbelj ter mentorjema ekipe ga. Mileni Igljč in g. Janezu Moneta iskreno čestitam za doseženo 2. mesto na državnem tekmovanju »Mladi gasilec« v Radljah ob Dravi.

Ekipi želim še veliko podobnih uvrstitev.

ŽUPAN

Anastazij Živko Burja, l. r.

NOVOST PRI NAKUPU ŽELEZNIŠKIH VOZOVNIC NA KAMNIŠKI PROGI

Slovenske železnice imajo na vseh železniških postajah in v krajih, kjer so postajališča vzdolž kamniške proge, urejeno prodajo vozovnic. Žal pa obratovni čas za postajališča ni prilagojen voznemu redu vlakov, tako da potniki v zgodnejših jutranjih urah in ob večernih vlakih ne morejo kupiti vozovnic za eno potovanje. To je dostikrat povzročalo nemalo sitnosti, saj mora po pravih potnik na vlak stopiti z vozovnico, takšno ali drugačno (za eno potovanje, mesečno, letno...)

S 1. oktobrom pa Slovenske železnice uvajajo novost, ki bo težave te vrste odpravila. Potniki s postajališč, ki bodo potovali z jutranjimi (z odhodom s postajališč pred 8.15) oziroma večernimi (z odhodom po 19. uri) vlaki, bodo vozovnice lahko kupili pri sprevodniku na vlaku. Morali pa bodo vstopiti pri prvih ali drugih vratih vlaka, gledano v smeri vožnje, kjer bo čakal sprevodnik, pri katerem potnik zahteva vozovnico.

Na vlaku bodo lahko kupili vozovnico samo potniki, ki bodo vstopili na postajališčih Kamnik Graben, Kamnik mesto, Duplica-Bakovnik, Šmarca, Homec, Rodica, Trzin, Trzin Mlake, Ljubljana Ježica in Ljubljana Brinje. Novost pa ne bo veljala za potnike, ki vstopajo na postajah oziroma med dnevom na omenjenih postajališčih (razen Homca), saj lahko vozovnice kupijo na prodajnih mestih.

Miloš Oprešnik
Slovenske železnice

OBVESTILO

POLLETNI TEHNIČNI PREGLEDI TRAKTORJEV IN TRAKTORSKIH PRIKLOPNIKOV, STAREJŠIH OD 12 LET.

Torek: 2. 11. 1999	Od 8.00 do 13.00 ure v MORAVČAH pri Kmetijsko-gozdarski zadrugi.
Torek: 2. 11. 1999	Od 15.00 do 18.00 ure na TROJANAH pred trgovino Atrans.
Sreda: 3. 11. 1999	Od 8.00 do 11.00 ure v BLAGOVICI pred pisarno Krajevne skupnosti.
Sreda: 3. 11. 1999	Od 12.30 do 16.00 ure v KRAŠNJI pred pisarno Krajevne skupnosti.
Četrtek: 4. 11. 1999	Od 8.00 do 12.00 ure v LUKOVICI pred Občino Lukovica
Četrtek: 4. 11. 1999	Od 13.30 do 18.00 ure v DOBU pred trgovino NAPREDEK.

LASTNIKE TRAKTORJEV IN TRAKTORSKIH PRIKLOPNIKOV OPOZARJAMO, NAJ S SEBOJ PRINESEJO PROMETNO DOVOLJENJE, ZAVAROVALNO POLICO IN VELJAVNI OSEBNI DOKUMENT O ISTOVETNOSTI LASTNIKA VOZILA.

Uredniški odbor: Člani, Maja Smrkolj, Marta Drčar, Monika Mohar, Joško Jakopič, Vinko Jeras, Iztok Obreza, Božo Stupica tehnični urednik, Vili Golob glavni odgovorni urednik
Rokovnjač izhaja v nakladi 1550 izvodov, prejemajo ga vsa gospodinjstva na dom
Naslov: Lukovica 46
1225 Lukovica

V petek, 8. oktobra, je gospa Angela Urbanija v prisotnosti županov občin Moravče in Lukovica prerezala trak na cesti Imenje-Vrhe. Večji del ceste poteka v občini Moravče, zadnjih 80 m pa v občini Lukovica, do domačije družine Gorjup. Z veliko prizadevnostjo in finančnimi sredstvi krajanov je bila razširjena in utrjena, sredstva za asfaltno prevleko pa sta prispevali občini Moravče in Lukovica.

Cesto sta najprej preizkusila župana, ki sta v klepetu načrtovala tudi ostale skupne projekte med občinama Moravče in Lukovica.

Ob cesti skozi Zlato Polje vam bo pogled obstal na lepo obnovljeni kapeli Lurške Matere božje.

Kapela je bila premajhna, da bi sprejela veliko množico ljudi, ki so se zbrali pri blagoslovu. Blagoslov je v spremstvu domačega župnika, gospoda prelata in arhidakona Andreja Sveteta in monsinjorja dr. Boruta Koširja, opravil generalni vikar ljubljanske nadškofije prelat Božidar Metelko.

(Tekst in foto V. P.)

RCU
DOBRA
PIZZERIA
ŠE BOLJŠA
REKREACIJA

AO DOMŽALE

Vabi k vpisu v alpinistično in plezalno šolo.

Vpis je vsak četrtek ob 20.00 uri, v klubskih prostorih PD Domžale, Kopaljška 4.

Začetek šole je 4. 11. ob 20.00 uri.

SLAVNOSTNA SEJA OBČINSKEGA SVETA

V petek, 3. septembra 1999, na predvečer drugega praznika Občine Lukovica, je potekala slavnostna seja občinskega sveta. Slavnostni govornik je bil župan g. Anastazij Živko Burja, ki je poudaril pomembno vlogo Sveta, od katerega je odvisen razvoj in utrip življenja naših krajev.

V teh kratkih letih samostojnosti smo si pridobili že mnoge izkušnje. Vedeli smo, da ne bo lahko, da orjemo ledino v čisto novih družbenih razmerah, ki so spremenljive z dnevno politiko in pogojene z demokracijo in zrelostjo vseh nas.

Vedeli smo, da nas čakajo težke naloge na vseh področjih družbenega življenja. Vedeli smo, da bodo potrebe večje od možnosti, da bo težko zadovoljiti vse sloje občanov.

hodnosti, skupno z vizijo samostojne države Slovenije. Kakor za praznikom pride delovni dan, ki nam črpa energijo in prinaša razočaranja, tako za njim pride nedelja in praznik, ko si spet zadamo nove cilje in optimistično gledamo na težave.

Takšne so tudi naše skupne izkušnje, vendar splošna bilanca opravičuje upanje. Za nami je obsežno delo, ki je vidno vsakemu razsodnemu občanu. Po delitveni bilanci z nekdanjo skupno domžalsko občino smo razporejali sredstva tako, da bi čim bolj zagotavljali enakomeren gospodarski razvoj. Vse se začne pri infrastrukturi, ki ima prednostni red. Pa ne samo v dolinskih centrih, ampak v hribovskih vaseh in zaselkih. Tam je treba vzpodbujati obstanek mladih na domačijah z ustrezno kmetijsko politiko. Veliko cest, poti, vodovodov, telefonskih priključkov je že za nami. Veliko kulturnih in sakralnih objektov obnovljenih, seveda s požrtvovalnim, prostovoljnim delom vaščanov. Črni graben spreminja svoj obraz in še ga bo spreminjal na zunaj, kakor tudi z novo kvaliteto življenja v novem tisočletju. Zaznamovala nas bo avtocesta, vendar od teh posegov v naš prostor hočemo pridobiti največ. Racionalno izrabiti nekoristna obcestna zemljišča in vzpodbujati obrtni in podjetniški razvoj. Marsikdaj slišimo očitke razvitejših naselij, češ da zaostajajo. Zato nas posebno veseli bližnja gradnja vrtca na Prevojah. Po najboljših močeh želimo graditi naše šolstvo, zdravstvo in ljubiteljsko kulturo. Uresničevati hočemo zasnovano prostorsko vizijo, saj danes naši pre-

Slavnostni govornik župan g. Anastazij Živko Burja ter podžupana g. Janez Hrovat in g. Franc Cerar.

Objavljamo govor župana:

Sredi delovnega in napetega vsakdanjika človek potrebuje tudi praznike. Da se zaustavi, da se zave sebe, svojega poslanstva, da se ozre vase. Prazniki življenje plemenitijo, osmislijo in nam sredi teme kažejo kos neba. So prelomnica na poti osebnega in družbenega življenja. Takrat se pogosto vprašamo: kakšno je naše poslanstvo? Kakšne naše naloge v tem času in tem prostoru? Odgovori niso preprosti.

Tudi naša mlada, v peto leto korakajoča občina, a v resnici zgodovinska državno pravna skupnost, je dobila svoj praznik, 4. september, ki ga slavi kot svoj ponovni rojstni dan, skupno s svojim največjim rojakom, pisateljem, pravnikom in politikom Jankom Kersnikom.

Ko smo se pred leti odločali o vsebini in imenu praznika, smo po manjših nejasnostih izbrali pravi datum. To nam je potrdilo praznovanje vseslovenske razsežnosti, ki je Brdo z Lukovico spet umestilo v slovenski prostor kot samostojni politični in upravni subjekt.

Vendar smo imeli nekaj, kar je presevalo dvome in omahovanja: trdno voljo in ljubezen ter odgovornost do svoje doline, do zemlje, do njenih grčavih ljudi. Imeli smo vizijo pri-

Člane občinskega sveta je pozdravil tudi g. Roman Kurmanšek, podžupan Občine Domžale.

Direktor cestnega programa SCT g. Boris Kovačič, g. Franc Kersnik in župan so po slavnostni seji otvorili novo asfaltirano Mačkovo cesto v Lukovici. Na otvoritvi je sodelovala tudi lukoviška godba in g. Vili Golob, ki je prebral odlomek iz Kersnikovega dela "Mačkova očeta". Župnik gospod Andrej Svete pa je cesto blagoslovil in vsem zaželel srečno vožnjo.

bivalci lahko gradijo. Še pred leti je bil razvoj naselij skoraj onemogočen, predvsem zaradi rezerviranega koridorja avtoceste. S sprejetjem novega prostorskega plana so mnoge ovire odstranjene in opazimo lahko veliko novih gradenj.

Pri vseh nalogah moramo imeti pred seboj splošno dobro in prihodnost celega Črnega grabna. Takemu cilju se morajo podrediti pripadniki različnih strank. Vsi delamo za boljše življenjske pogoje, in to je enost v različnosti. Ocenjujem, da smo postali homogeno družbeno telo, ki upošteva ideje in predloge posameznikov, navzven pa deluje enotno in vzpodbudno, ne razdiralno in pesimistično. Vse male občine se ubadajo s pomanjkanjem finančnih sredstev in so v neenakopravnem položaju z bogatejšimi občinami. Kljub temu zmagujemo, z vsakim letom so rezultati našega dela vidnejši. Skromna finančna sredstva, ki nam jih daje država, oplemenitimo in racionalno ter pravilno porabimo.

Delo občinskega sveta je zelo odgovorno, to je naš mali parlament demokracije. Od njegovih odločitev je odvisen razvoj in utrip življenja naših krajev. Tako nas čakajo v bližnji prihodnosti mnoge naloge: izgradnja otroškega vrtca, razvoj infrastrukture, naložbe v šolstvo, saj se bliža začetek 9-letnega osnovnega šolanja, nadaljnja obnovitvena dela na naših kulturnih spomenikih. Tudi izgradnja manjših obrtnih con ob avtocesti je naša prednostna naloga; to je tudi vizija našega nadaljnjega

dela in bo pomenila naš napredek. Pomembno vlogo pri tem bo imel tudi naš režijski obrat, ki v okviru občinske uprave že uspešno deluje. Tudi on je naša prihodnost.

Tudi samostojno glasilo je pridobitev, ki mora moralno odtehtati stroške. V Rokovnjaču, ki je prvič izšel ravno za naš praznik, naj najdejo svoje rubrike vsi problemi, ki težijo občane, od gospodarskih, družbenih, kulturnih. V njem naj se predstavijo nove pobude, predlogi, ideje in zdrava kritika. Spregovorijo naj zanimivi preprosti ljudje. Kolikor domačij, toliko zgodb. Vsaka družina piše svojo zgodovino. Izobraženci naj časopisu dajo pečat.

Letošnji občinski jubilej je naše Čebelarsko društvo Lukovica, s svojo 80-letnico. Zrasla je iz plemenite tradicije slovenskega čebelarstva in ima tudi v modernem času svojo pozitivno vlogo pri razvoju čiste narave in pridobitne gospodarske dejavnosti. Naš nerešeni problem še vedno predstavlja nesojeni in nedokončan čebelarški dom, ki bi po legi prav gotovo ustrezal svojemu namenu, v okviru Čebelarske zveze Slovenije.

Naj bodo občutki ob občinskem prazniku praznični. Mnogo je razlogov za zadovoljstvo po dobro opravljenem delu. Želim, da nam uspehi, ki jih kažemo ob prazniku, vlivajo novih moči. Da nam povrnejo nekdanji zagon in vso voljo do dela za našo dolino, naše ljudi, naše bodoče rodove, za novo tisočletje. Hvala vsem in vsakemu posebej za požrtvovalnost, za udeležbo na se-

jah, za dobre predloge in vso podporo.

Še vedno bolj velja rek: V slogi je moč!

Mojca S.

V LUKOVICI BO RAZŠIRJENA KANALIZACIJSKA MREŽA

Občina Lukovica in krajevna skupnost Lukovica sta v juniju na sestanku seznanili krajanke, da se bo tudi letos nadaljevala izgradnja kanalizacijske mreže v delu Lukovice. Projekt je izdelalo podjetje GEA iz Ljubljane. Ponudbe za investicijska dela je dalo več podjetij in po objavljenem razpisu je bilo izbrano podjetje Lavaco kot najugodnejši ponudnik. Predračunska oziroma pogodbeno vrednost del na dveh glavnih krakih - vodih znaša 13 milijonov SIT, z 19 % DDV pa 15,5 milijona SIT. Večinski del sredstev prispevata občina in krajevna skupnost, prispevek krajanov pa bo znašal okoli 1/5 celotne vrednosti.

Podjetje Lavaco je 6. septembra začelo z delom na prvem kraku, kjer je glavni vod dolg okoli 350 m (iz jaška izpod zgradbe Napredek/stanovanjski blok skozi središče Lukovice in severno do konca naselja ob hudourniškem potoku). Dela so zahtevna zaradi prečkanja podzemnih energetskih, telefonskih in vodovodnih vodov, pa tudi starih odvodnih jaškov, katerih položaj delavci sproti odkrivajo in zaznamujejo v načrtih. V začetku oktobra je predviden začetek del na drugem 150 metrskem kraku (v vzpetini nad gostilno Bevc).

Ko bosta oba glavna kanalizacijska voda tehnično prevzeta, se bo začel drugi del posla, to je priključevanje posameznih hiš - stanovanjskih enot. Dosedanje greznice bodo opuščene, fekalni kanalizacijski priključki pa bodo povezani na glavni vod. Na ta način bo okoli 30 stanovanjskih hiš imelo urejeno kanalizacijo, kar bo vsekakor pomemben prispevek k večji komunalni in ekološki urejenosti Lukovice. Seveda bodo za to priključitev morali koristniki stroške plačati sami.

Ob koncu še tole: pregled o smotni porabi javnega denarja in o prispevkih krajanov za glavni vod preko krajevne skupnosti bo opravil gradbeni odbor za kanalizacijo, ki bo podal poročilo ob zaključku investicije.

M.K.

OBČINSKI PRAZNIK

Sejem je bil živ, bi se lahko reklo za praznovanje občinskega praznika pod velikim šotorom Rekreacijskega centra Urbanija v Lukovici. V kulturnem programu so sodelovali učenci OŠ Janko Kersnik Lukovica, Moški pevski zbor in dramska skupina KD Janko Kersnik Lukovica, vokalno instrumentalna skupina Navdih iz Zadvara pri Ljubljani, Kamniški koledniki in Godba na pihala Lukovica.

Proslave se je udeležilo veliko gostov, predstavnikov sosednjih občin, kmetijski minister gospod Smrkolj in predsednik čebelarke zveze gospod Peterle.

Čebelarji Črnega grabna so osemdesetletnico svojega delovanja združili s praznikom Občine. Ob njihovem jubileju je društvo prejelo odlikovanje Čebelarke zveze. Odlikovanih pa je bilo tudi več njihovih članov.

Podeljeni so bili tudi pokali prvim trem ekipam, ki so tekmovali na Ekipnem šahovskem prvenstvu občine Lukovica. Svečanemu delu je sledilo družabno srečanje s plesom. Za prijetno razpoloženje je skrbel ansambel Vrhovec, ki je oskrbel tudi ozvočenje. Žal je vse premalo občanov sprejelo občinsko praznovanje za svoje.

V.G.

20 LET OBMOČNE OBRTNE ZBORNICE

V kulturnem domu Franca Bernika v Domžalah so obrtniki proslavili dvajset let dela svoje zbornice. Že v prejšnji državi je bila domžalska zbornica zgled drugim. Svoje uspešno delo nadaljuje sedaj. Obrtne cone, ki obstajajo ali pa so v nastajanju, dajejo pečat območju, na katerem deluje. 1641 malih podjetnikov in obrtnikov je združenih v zbornici. Predsednik gospod Marjan Smolnikar verjame, da se bo z nastajanjem novih obrtnih con gospodarska moč petih občin s tem še ojačala. Župani občin Domžale, Lukovica, Mengeš, Moravče in Trzin zagotavljajo, da bodo po svojih močeh pomagali pri tem razvoju.

V kulturnem delu proslave so sodelovali učenci Glasbene šole Domžale in Obrtniški pevski zbor iz Radomelj. Predsednik obrtne zbornice Slovenije gospod Miha Grah je podelil plaketo OZS Območni obrtni zbornici Domžale in njenemu dolgoletnemu predsedniku gospodu Marjanu Smolnikarju.

Spominsko plaketo občine Lukovica z likom Janka Kersnika je OOZ Domžale podelil župan g. Anastazij Živko Burja. Po slovesnosti so vse prisotne pogostili obrtniki-gostinci med njimi tudi lukoviški.

Čestitkam ob jubileju se pridružuje tudi uredništvo Rokovnjača.

OBČINI LUKOVICA

Skupaj smo pripravljali praznovanje občinskega praznika ter predstaviti golčajske cerkve. Ta cerkev je bila na tem, da propade, saj ni bilo interesa za obnovu. Še manj je bilo denarnih sredstev.

S pomočjo domžalske občine pa smo dobili pogum za prvi korak. Naša nova občina Lukovica ta začetek več kot uspešno nadaljuje. Že ste nam pomagali pri obnovi, zlasti pa ste uredili cesto na Golčaj, kakršna še ni bila.

Večkrat slišim od odgovornih ljudi, koliko razumevanja ima naša občina za ohranjanje kulturne dediščine. Z vsem tem, g. župan, napravite pravzaprav največ za promocijo nove občine in potrjujete, kako je bilo koristno, da je nastala.

Ob tem želim posebej izpostaviti vzorno sodelovanje občine in katoliške cerkve. Na ta način moremo storiti še več dobrega za vse naše ljudi, za vse občane.

Z željo za nadaljnje lepo sodelovanje Vas, g. župan in vse Vaše sodelavce, lepo pozdravljam in Vam želim še veliko uspehov.

Župnik
Jože Vrtovšek

SLOVESNOST S SVETO MAŠO NA GOLČAJU

V sklopu prireditev ob občinskem prazniku sta občina Lukovica in predvsem župnija Blagovica v soboto, 4. septembra, pripravili tudi odmevno slovesnost na Golčaju. To si bo večina udeležencev zapomnila po izredno slabem vremenu, ki pa ni motilo poteka prireditve, in po pestri udeležbi številnih predstavnikov verskega, političnega in kulturnega življenja iz naše in sosednjih občin, kot tudi z državne ravni, ki so prišli na sveto mašo ter blagoslovitev golčajske cerkve, ki je ena izmed najstarejših cerkva daleč naokoli.

Obiskovalci so se pred cerkvijo začeli zbirati že dobro uro pred prireditvijo in med njimi so številni svoje avtomobile pustili kar v Blagovici ter se na Golčaj podali peš ali pa so se odpeljali s kombiji.

Sveto mašo je vodil ljubljanski nadškof in metropolit dr. Rode, somaševali pa so tudi številni duhovniki iz okoliških krajev. V svoji pridigi je nadškof pozval vernike k bolj aktivnemu sodelovanju v župnijskih skupnostih in h krepitvi vere. Poudaril je, da mora biti naš odnos do Boga iskren in da moramo živeti tako, da bomo ostalim za zgled. Na koncu je Sloveniji napovedal svetlo prihodnost, ki naj bi bila po njegovem mnenju odvisna predvsem od posameznikovega sodelovanja in odnosa do družbe in države.

Blagoslovu vseh obnovitvenih del je sledil tudi blagoslov obnovljenega kipa Sv. Neže in tabernaklja.

Ob zaključku maše je dr. Rode blagoslovil obnovljeni kip Sv. Neže, tabernakelj in celotno cerkev, nato pa segel v roke vsem obiskovalcem, ki so darovali za obnovo cerkve in kasetnega stropa.

Verski slovesnosti je sledila pogoditev, ki so jo pripravile domače gospodinje skupaj s člani Planinskega društva Blagovica. Obiskovalci so se še dolgo zadržali na Golčaju, kjer so poklepetali in si ogledali razstavo o poteku obnove golčajske cerkve in dragocenega lesenega kasetiranega stropa, ki jo je pripravila Damjana Pečnik, konzervatorica z Zavoda za

Slovesnost so zelo popestrile narodne noše, ki se rade odzovejo povabilom.

varstvo naravne in kulturne dediščine v Kranju.

Slovesnosti so se poleg predstavnikov lokalnih oblasti udeležili tudi minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Ciril Smrkolj s soprogo Katarino, svetnico v državnem svetu, predsednik krščanskih demokratov Lojze Peterle, ki se je ob zaključku pridružil blagoviškim pevcem in z njimi zapel, predstavniki Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine iz Kranja, pogrešali pa smo predstavnike Ministrstva za kulturo.

Presenečenje za udeležence je bila predvsem udeležba Lojzeta Peterleta, ki je za Rokovnjača povedal, da je našo občino obiskal, ker je bil povabljen na 80-letnico čebelarjenja v Lukovici in izrazil svoje navdušenje nad kasetiranim stropom. Ko smo ga povprašali, ali pride, ko bo strop dokončan, zopet na Golčaj, nam je odgovoril, da si ne predstavlja obveznosti, ki bi ga takrat lahko zadržale.

Dan se je že prevesil v popoldan, ko so Golčaj zapustili še zadnji zadovoljni obiskovalci, saj je večina menila, da je bila slovesnost dobro pripravljena in je minila v prijetnem vzdušju – slabemu vremenu navkljub.

Po prireditvi pa je blagoviški župnik gospod Jože Vrtovšek, ki že kar nekaj let prizadevno skrbi za obnovo golčajske in ostalih cerkva v obeh župnijah, goste povabil na kosilo v hotel Gostinskega podjetja Trojane.

Maja Smrkolj

KAKO POTEKA GRADITEV AVTOCESTE NA OBMOČJU LUKOVIŠKE OBČINE

Okoli 23 km avtocestne trase skozi Črni graben je razdeljeno na dva odseka, kjer potekajo pripravljalna in gradbena dela.

Na odseku Vransko-Trojane je v gradnji celotna trasa z vsemi objekti. Na predoru Jasovnik potekajo minerska dela z izkopi. Pri trojanskem predoru pripravljajo varovanje vstopnih portalov, sicer pa je napovedan

začetek vrtanja spomladi 2000, ko bo izbran izvajalec del.

Pri Blagovici DARS predlaga spremembo trase – to je pomik ceste na 1200 m dolg viadukt po pobočju od Blagovice proti Petelinjku. Ob tem bo potrebno dodatno regulirati Radomljo, nadomestiti predvidene stanovanjske objekte z gasilskim domom in pridobiti nova zemljišča. Gre za rešitev, ki ima določene prednosti pred staro traso, o čemer je že potekala obravnava na seji občinske komisije za spremljanje priprav in gradnje avtoceste, na seji sveta KS Blagovica in na sestanku s prizadetimi krajanji v Blagovici. Po informacijah o. t. i. pobočni varianti so bila zanj v komisiji in KS izražena načelna soglasja z določenimi pogoji, ki zadevajo odškodnine lastnikom za zgradbe/zemljišča, izdelavo ureditvenega načrta za Blagovico zaradi novih lokacij za gradnjo hiš, regulacijo Zlatenščice v Blagovici in ureditev križišča na glavni cesti ter spremembo prostorskega plana občine. Občinski svet bo dal soglasje k spremembam trase, ko bodo rešene – vsoglašene zahteve prizadetih krajanov. Postopki naj bi bili končani v okviru občine do decembra letos, z deli pa naj bi začeli v letu 2000/2001.

Na odseku Šentjakob-Blagovica odkopavajo Krtinski hrib in do Prevoj (do meje k.o. Lukovica) na traso navažajo nasipni material kot predobremenilni nasip. Širitev del ovirajo še nepridobljene parcele zaradi komasacij ali Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov. Investitor se s prevozi čim bolj umika s cest. Začela se bo tudi gradnja ceste Prapreče-Drtiljščica, opravljajo se agromelioracijska dela, pričanja se tudi s hidromelioracijskimi deli na Radomlji od Krtinskega hriba do Lukovice. Vzporredno poteka urejanje plinovoda in prestavitve energetskega vodov. V pripravi je razpis za dela na čistilni napravi v Vrbi.

Na glavni cesti G I 10 izvajalci urejajo pločnik Petelinjek-Blagovica (podobno kot med Trnjava in Lukovico). Na vrsti je urejanje ceste v Kompoljah, zatem pa lokacije Loke, Lukovica, Prevoje, Krašnja. Zamude so nastopile zaradi projektanta, pridobivanja soglasij in posameznikov, ki ne prodajo dela zemljišč za večjo prometno varnost (tudi sebe in njihovih otrok). Začela se bodo dela pri urejanju križišča v Blagovici, na priključku za Javorje, na Učaku pa je končan asfaltiran cestni priključek in avtobusna postaja.

M. K.

STEČAJ PLANIKE - OBRAT MOJCA LUKOVICA;

KRONOLOGIJA DOGODKOV, PRI KATERIH JE SODELOVALA OBČINA LUKOVICA

25. januarja 1996 je župan obiskal podjetje Planika v Kranju in se z generalnim direktorjem g. Božidarjem Megličem, vodjo obrata »Mojca« ga. Ljubo Razpotnik-Konjar in predstavnikom sindikata g. Francem Capudrom pogovarjal o usodi lukoviškega obrata Planike »Mojce«. G. Meglič je predstavil sanacijski načrt Planike, po katerem bo do konca leta zmanjšano število delavcev od sedanjih 2700 na 1800 zaposlenih. Po tem načrtu bi se obrat »Mojca« v Lukovici zaprl v drugi polovici letošnjega leta. Delo bi izgubilo vseh 140 zaposlenih, zaprte obrate pa bi odprodali in sredstva namenili za prisilno poravnavo.

Župan je izrazil velik interes za ohranitev proizvodnje v obratu »Mojca«, saj bi pomenilo zaprtje obrata še več brezposelnih v občini in še slabši socialni položaj že tako bolj revnega prebivalstva, kot je slovensko povprečje. Občina Lukovica želi sodelovati pri reševanju teh velikih težav obrata »Mojca«. (Slamnik št. 2/96)

Župan se je 25. marca 1996 ponovno srečal z novim direktorjem Planike g. Bojanom Starmanom, ki mu je zagotovil, da ga bo sproti obveščal o namerah matične tovarne glede lukoviškega obrata Mojca, ki ga v tistem času niso nameravali zapreti.

Po tem času občina Lukovica s strani vodstva obrata ali predstavnikov sindikata ni dobila nobenih sporočil glede namere Planike, da preneha z delom v obratu Mojca Lukovica. Prvo opozorilo smo prejeli v petek, 17. septembra 1999, ko nas je vodja obrata ga. Ljuba Razpotnik-Konjar opozorila za nameravano prodajo obrata.

Župan je takoj odgovoril z ostrim dopisom, ki ga objavljamo v celoti.

Spoštovani!

Z ogorčenjem spremljamo usodo »našega« obrata Mojca v Lukovici in nikakor ne sprejemamo zadnje uradne informacije obrata o njegovi prodaji in prenehanju delovnih razmerij vsem delavcem.

V petek, 17. septembra, smo namreč prejeli uradno gornjo informacijo potem, ko smo zgolj naključno prišli do informacij s strani zaposlenih.

Verjetno se še spomnite naših razgovorov pred časom, ko je prihodnost tega, nekdanj dejanskega samo našega obrata, postajala negotova. Kljub temu, da se je obrat leta 1976 združil s Planiko in da s formalno pravnega vidika ne moremo ukrepati, pa ne moremo mimo dejstva, da so ta obrat v prvi vrsti zgradili NAŠI LJUDJE. Brez Vaše pomoči in sodelovanja, torej s svojim denarjem. Na naših skupnih sestankih je takratno vodstvo (g. Starman) osebno zagotovilo, da bodo problem obrata in njegovih zaposlenih reševali skupaj z lokalno skupnostjo, na območju katere obrat stoji. Do tega trenutka od Vas nismo prejeli nobene informacije, nobenega namiga, da nameravate objekt prodati, niti o tem, da se bo delavcem prenehalo delovno razmerje.

Ne razumemo Vaše brezbriznosti do teh ljudi, kajti vsi, ki bodo svoje delo izgubili, so se v lanskem letu, v stečajnem postopku odpovedali vsem neizplačanim osebnim dohodkom, regresom in certifikatom. Zakaj? Ker so verjeli Vašim praznim obljubam, za katere ste vnaprej vedeli, da jih ne boste izpolnili. Ugotavljamo namreč, da so ti delavci zato, da bi delovna mesta obdržali, podpisali izjavo, da se vsem našim PRAVICAM odpovedujejo. Zdaj pa so popolnoma v enakem položaju kot tisti, ki kljub Vašim grožnjam o prenehanju delovnega razmerja, tega niso podpisali.

Razumemo težak položaj podjetij v prehodnem obdobju in naravnosti h kapitalizmu, ki zahteva svoje plačilo. Vendar je kljub temu položaj teh ljudi mnogo težji, kot ga vidite Vi. V celi Občini Lukovica je to edino podjetje, edini obrat, ki je dajal kruh večjemu delu prebivalcev, in sicer vse od njegove ustanovitve. V njem je bilo in je še zaposlenih več ljudi iz ene družine; kar nekaj primerov je, ko sta zaposlena oba zakonca.

Ne glede na Vaš namen izboljšati poslovanje podjetja kot celote in ne glede na današnje tržne zakonitosti, vam tega ne bomo dovolili. Glede na navedeno OSTRO PROTESTIRAMO in zahtevamo takojšen razgovor z Vami. Kljub temu, da ste lastnik tega obrata in da Vam kot takemu zakonodaja omogoča samostojno odločanje, bomo uporabili vsa sredstva, da poskrbimo za naše ljudi in preprečimo uresničitev Vašega sklepa. Tudi zato, ker so bili namerno zavedeni in ogojufani.

Odgovor pričakujemo do srede, 22. septembra, do 15.00 ure.

S spoštovanjem!

Župan
Anastazij Živko Burja

Vodstvo Planike je z obljubljenim sestankom zavlačevalo, dokler ni podpisalo pogodbe o prodaji obrata podjetju TOKO Line iz Domžal. Z županom sta se v ponedeljek, 27. septembra, srečala zastopnika Planike g. Anton Hudobivnik in Rudi Homovec, predstavila način prodaje obrata in deloma tudi vsebino pogodbe. Župan je predstavnika podjetja opozoril, da občina ni bila obveščena o namerah prodaje obrata. G. Hudobivnik je razložil, da so pri prodaji obrata gledali na nadaljnjo zaposlitev delavcev in ne toliko na najbolj ugodno ceno samega obrata. Na osnovi tega sestanka je občina še enkrat protestirala pri vodstvu Planike s pismom, ki ga objavljamo.

Spoštovani gospod direktor!

Kljub temu, da ste odvrnili sestanek z menoj, sem zadovoljen, da se je razgovora o usodi Vašega in našega obrata v Lukovici v ponedeljek, 27. septembra 1999, udeležil g. Anton Hudobivnik.

Vendar pa kljub temu ne morem biti zadovoljen z obrazložitvijo oziroma razlogi za sklenitev kupoprodajne pogodbe s podjetjem Toko Line iz Domžal in zaposlitvijo 30 delavcev za določen čas. Ne spuščam se v višino kupnine, vendar pa me kot župana Občine Lukovica skrbi nezavidljiv položaj naših občanov, zaposlenih v obratu Lukovica. Sami dobro veste, da je Vaše podjetje edino v naši občini in je vsa leta dajalo kruh velikemu številu prebivalcev.

Veliko je družin, kjer sta bila pri Vas zaposlena oba zakonca. Dobro tudi veste,

da so se ti delavci odrekli svojim pravicam, svojemu rednemu kosu kruha in Vam v stečajnem postopku in v postopku lastninskega preoblikovanja prepustili vse certifikate, neizplačane plače in regrese za letne dopuste. Vse zato, da bi pomagali reševati Vaše podjetje.

Vse to je usodno vplivalo na te ljudi, na njihov življenjski standard in na negativni pogled v prihodnost. Žal je bilo to za nekatere tudi usodno. Zato menim, da ste soodgovorni za te delavce in ste jim dolžni zagotoviti delovna razmerja za nedoločen čas. Ne le tridesetim, temveč vsem sedaj zaposlenim delavcem!

Popolnoma razumem položaj Vašega podjetja v sistemu tržnih zakonitosti in vsakodnevnih borbe za preživetje. Pa vendar Vas prosim, da skušate položaj delavcev gledati z njihovega zornega kota.

Želim tudi odgovor na vprašanje, ali ste prodali le stavbo Obrata Planika ali tudi parkirišča oziroma dvorišče, ležeče na parc. št. 334/2 in 334/4.

V tem primeru Vas sprašujem, kdaj ste v skladu z Zakonom o stavbnih zemljiščih zaprosili Občino Lukovica za potrdilo o neobstoju predkupne pravice oz. za potrdilo o namembnosti zemljišč. Pričakoval sem namreč, da boste glede na naš izkazani interes pred dvema letoma in pol, objekt najprej ponudili Občini Lukovica in skušali z nami najti najustreznejšo rešitev.

Za razumevanje se Vam zahvaljujem in prosim za takojšen razgovor osebno z Vami.

S spoštovanjem

Župan
Anastazij Živko Burja

V petek, 8. oktobra 1999, so se v Kranju srečali vodstvo Planike, Toko Line in župan g. Anastazij Živko Burja. Po sestanku so napisali skupno izjavo za javnost, ki jo prav tako objavljamo v celoti.

Izjava za javnost

Planika se je v preteklem obdobju soočila z izjemno težko situacijo, ki je v letu 1998 pripeljala do uvedbe stečaja. Z veliko vložena navora in pripravljenostjo upnikov se je Planiki uspelo izogniti totalnemu propadu. Stečajni postopek je bil dne 18. 5. 1999, s pravnomočnostjo prisilne poravnave, ustavljen. S prisilno poravnavo se urejajo dolgovi Planike za nazaj in postavljajo temeljne osnove za delo Planike v bodoče. Planiko pa v prihodnjem obdobju čaka še trdo delo. V skladu z dogovorom o finančni reorganizaciji Planike mora pripraviti sanacijski program, v katerem bo med drugim načrtovano poslovanje in zaposlenost v obsegu, ki bo zagotavljal poslovanje brez izgube in pozitivni gotovinski tok ter primeren donos na kapital.

Prodaja nepremičnin na lokaciji Lukovica pomeni enega izmed ukrepov v okviru programskega prestrukturiranja Planike ter hkrati optimiziranje kapacitet. Uprava je pri pripravi sprememb razpravljala o več možnih variantah, ki so se nanašale na zaposlene delavce v obratu ter poskušala najti rešitev, ki bi bila za vse najbolj ugodna.

Prodaja obrata Lukovica družbi Toko Line d.d. iz Domžal je ugodna za vse: za Planiko, delavce Toko Line in nenazadnje za Občino Lukovica.

Toko Line širi svojo dejavnost in za to potrebuje novo lokacijo. Obrat Lukovica je optimalen tako po velikosti kot lokaciji. Selitev na lokacijo Lukovica pomeni zaokrožitev sistema proizvodnje in optimizacijo rezultatov poslovanja. V občini so ljudje, ki so bili doslej zaposleni v sorodni dejavnosti in na katere lahko Toko Line računa. V Toko Line bo po preselitvi zaposlenih ca. 150 delavcev.

Za Občino Lukovica pomeni selitev Toko Line »prihod« perspektivne dejavnosti, podobne dosedanji. Družba bo imela sedež v občini Lukovica ter bo zato z občino še tesneje povezana. Imela bo primerno število zaposlenih, zaposlila bo precejšnje število dosedanjih delavcev Planike, kar je za možnosti zaposlovanja na območju Lukovice še posebnega pomena.

Občina Lukovica - župan Anastazij Živko Burja, Toko Line d.d. - direktorica Nevenka Jakič, Planika Kranj - predsednik uprave Milan Bajšelj.

OTVORITEV KRIŽIŠČA V TRNJAVI

Trnjava je ena izmed petnajstih lokacij, za katero je predviden ukrep za izboljšanje prometne varnosti v času gradnje avtoceste. Ukrepi so nujni zaradi dodatne obremenitve ceste s transporti mehanizacije in materialov. Na slabše prometne razmere bodo vplivali tudi gradbiščni priključki in občasne zapore prometa.

V Uredbi o lokacijskem načrtu za avtocesto je zato investitor poleg ostalih obveznosti ob gradnji avtoceste zadolžen tudi za zagotovitev ukrepov na glavni cesti v tolikšnem obsegu, da se prometna varnost in pretočnost zaradi gradnje avtoceste ne bosta bistveno poslabšali.

Na kritičnih točkah so tako predvideni prehodi za pešce, na avtobusnih postajališčih in vzdolž dvignjenih pločnikov tudi javna razsvetljava. Na nekaterih lokacijah se bodo oblikovala križišča s pasovi za leve zavijalce. Upravičenost gradnje teh pasov se določa na podlagi predhodnega štetja prometa levih zavijalcev in ustreznih prometne analize.

Osnovni pogoj za ureditev vseh kritičnih prometnih lokacij pa je dokončna pridobitev zemljišč s strani krajevne skupnosti in Občine po razgovorih - soglasjih z lastniki zemljišč. Po ureditvi lokacije Lukovica II, kjer je bilo že leta 1997 zgrajeno novo križišče z razširjenim odcepom za Prapreče in bodočim avtocestnim priključkom (le-to ima svetlobno prometno signalizacijo in je tudi sicer dobro opremljeno s prometnimi znaki in talnimi oznakami), je lokacija Trnjava druga z urejenim križiščem. Letošnje pomlad je izvajalec SCT Ljubljana začel z izgradnjo pločnika oziroma hodnika za pešce na relaciji stara pošta - Trnjava, uredilo se je tudi križišče v naselju Trnjava z novim avtobusnim postajališčem in razširjenim mostom.

Konec meseca septembra je bila svečana otvoritev križišča, katere so se udeležili vidni predstavniki investitorja (DARS, DDC), izvajalca (SCT), krajevne skupnosti, šole in občine.

Vsi prisotni so soglašali z mnenjem gospoda župana, da je ureditev kritične točke v Trnjava korak dalje k izboljšanju

prometne varnosti krajanov, še posebej šolarjev in kolesarjev. S tem pa dela še zdaleč niso končana, saj nas do zastavljenega cilja čaka še dolga pot. Naslednji korak je odprava kritične prometne točke v Petelinjku.

Oddelek za komunalo

MNENJE, NAČRTI IN MOŽNOSTI!

V občini imamo možnosti nadaljnega razvoja, ki pa ni odvisen samo od finančnih sredstev, ampak tudi in predvsem od pripravljenosti ter zagnanosti njenih občanov. To so bile uvodne besede mojega sogovornika Francija Avblja - predsednika Odbora za gospodarstvo, obrt, kmetijstvo in turizem. Ob tem je še povedal, da je bil pred tremi leti imenovan tudi Odbor za združenje obrtnikov in podjetnikov Lukovice, ki pa žal še vedno ni zaživel. Namen združenja je bil neko povežati vse probleme, s katerimi se srečujemo, ter jih posredovati občini. Odbor za gospodarstvo, obrt, kmetijstvo in turizem deluje že od ustanovitve naše občine, ravno zaradi teže, ki jo ima celotna gospodarska dejavnost, kajti prizadevati si moramo po svojih najboljših močeh skrbeti za razvoj občine, saj na koncu vse, kar ustvarimo, ostane samo nam - občanom.

Vemo, da se pripravlja izgradnja avtoceste čez našo dolino, kar predstavlja poseben izziv!

Res je in ob tem, da vidim hrup in veliko degradacijo prostora, bi lahko to tudi dobro izkoristili. Do sedaj se je vsaj na ravnem delu lahko kmetovalo, saj je bila izvedena melioracija, kjer je bila pred tem mrtva zemlja. Žal pa v veliki meri ravno to zemljo uniči avtocesta. Upam, da bodo ljudje z odškodninami za to zemljo in objekte pametno ravnali in del tega denarja vložili v razvoj malega gospodarstva oziroma obrti. Zaradi že znanega težavnega kmetovanja se zelo zavzemam za razvoj dopolnilnih dejavnosti na kmetijah. Dopolnilna dejavnost ne odpravi vseh problemov, zato so v prostorskih načrtih občine določena območja za razvoj obrti in podjetništva, ker ne želimo velikih objektov, ki bi bili lahko tudi obremenjujoči za okolje.

Avtocesta prinaša možnost razvoja turizma, saj bomo na ta način bliže centru - Ljubljani. Seveda mislim s tem tudi na zadrževalnik Dörtiščica. Jezero v

Zavici je svojevrsten izziv, zato se moramo dobro pripraviti, vsaj z normativnimi ukrepi (odloki). Kot večkrat poudarjam, pa so glavni pogoj za izkoriščanje razvojnih možnosti - ljudje. Tu se ponavadi začne in konča; če ni pripravljenosti in sodelovanja, so vsa prizadevanja peščice ljudi zaman.

Kaj pa konkretne akcije občine v podporo podjetnikom, obrtnikom in kmetom?

Odbor je predlagal in tudi pripravil podlage za pravilnike, ki jih je sprejel občinski svet, na podlagi katerih je že tretje leto zapored razpis za pridobitev kreditov pod ugodnimi pogoji, za tovrstni namen. Pomoč občine je v finančnih sredstvih za regresiranje obrestne mere. V letošnjem občinskem proračunu je 4 milijone SIT rezerviranih za regresiranje obrestne mere za podjetnike in obrtnike in 1,5 milijona SIT za kmete.

Celoten postopek v zvezi z razpisom (izbor najugodnejše ponudbe s strani bank, pregled prispelih vlog na razpis, razdeljevanje sredstev...), opravi odbor. Letošnji razpisi še trajajo, saj še niso porabljena vsa sredstva. V tem času smo na ta način pomagali 50-60 obrtnikom oziroma podjetnikom, žal pa se kmetje manj odločajo za najem kreditov.

Koliko pa se jih v občini sploh preživlja s kmetijstvom?

Na področju Črnega grabna je 340 kmetij in od tega je 35-40 čistih kmetij, katerim je kmetovanje edini vir pridobivanja dohodka in preživljanja. Ostalo so mešane kmetije. Podatek o številu še obstoječih kmetij je vseeno zaskrbljujoč, če vemo, da je bilo po II. svetovni vojni na našem področju 710 kmetij. Z razvojem infrastrukture na višje ležečih območjih pa se je povečalo zanimanje in odločitev mladih, da ostanejo na kmetiji.

Občina je v sodelovanju z Gostinskim podjetjem Trojane naročila projekt za izdelavo blagovne znamke domačih proizvodov, značilnih za Črni graben. Na vprašanih se je odzvalo 23 kmetov, ki so pripravljeni sodelovati v tem projektu. Seveda pričakujemo in vabimo k sodelovanju še druge zainteresirane, ki so odločeni z občinsko pomočjo realizirati zelo pomemben načrt.

Beseda je nanese tudi na turizem, kjer g. Avbelj vidi nešteto možnosti tudi na področju turizma in dodatne ponudbe. Tako bi se lahko obnovila rokodelska obrt (npr. pletenje kit...) in ponudila kot turistični spominek. Tako dejavnost ohranjajo ženske iz Krašnje, ki nekaj od tega vsako leto predstavijo v Volčjem Potoku. Tako imenovana ljubiteljska dejavnost bi se konec koncev lahko razvila v čisto pravo pridobitniško dejavnost.

Razvoj in priložnost vidi v zadrževalniku Dörtiščica v bližini Gradišč. To bo lahko dobra ponudba, seveda pa bi morali poleg vode ponuditi športno - rekreativno, gostinsko in drugo ponudbo.

In kaj pravi g. Avbelj za konec?

Vse je možno, vse je v naših rokah in ob sodelovanju vseh se ni bati za uspeh. Seveda vsak po svojih močeh. Občina ima posluš in željo razviti se in napredovati. Vsekakor imamo še veliko odprtih možnosti in zato je delo odbora iskanje in ustvarjanje boljših pogojev, ki bodo dostopni čim večjemu številu obrtnikov, podjetnikov in kmetov.

Marta Drčar

NAŠA KRAJEVNA SKUPNOST LUKOVICA

Redko se oglašamo iz naše krajevne skupnosti Lukovica, v kateri se po interesih in potrebah združujejo območja naslednjih naselij.

Brdo pri Lukovici, Čeplje, Gradišče pri Lukovici, Lukovica pri Domžalah, Preserje pri Lukovici, Trnjava, Spodnje Koseze, Spodnje Prapreče, Videm pri Lukovici in Zgornje Prapreče.

Prvo leto mojega mandata se nagiba v jesenske mesece, zato vas, drage krajanke in spoštovani krajanji, želim v imenu sveta KS Lukovica najprej prav lepo pozdraviti.

Življenje v KS Lukovica utripa z mnogimi težavami, ki jih prinaša gradnja avtoceste. Morda prav zaradi tega težje opazimo uspehe in opravljene naloge, ki smo jih uresničili v zadnjih dveh letih.

Veliko se je zgodilo v tem obdobju. Na uresničitev projektov je vplivalo tudi dobro sodelovanje in dogovarjanje z občino Lukovica.

Tako je za nami prvo leto (uvajalno obdobje) projekta Celostnega razvoja podeželja (CRPOV) Lukovice z Brdom, ki ga je vodil Odbor za sanacijo Lukovice. Na mnogih srečanjih, ki ste jih krajanji pridno obiskovali in izražali svoje želje in zahteve, smo našli smernice za razvoj in ureditev kraja. Projekt ni zamrl. V letošnjem letu so bile opravljene meritve. Z novimi vlogami za finančna sredstva smo nastopali na Ministrstvu za kulturo in Ministrstvu za kmetijstvo. V postopku je na občinskem svetu sprejem odloka o razglasitvi Marijinega spomenika za kulturni spomenik. Obnova tega spomenika se bo kmalu začela. V pripravi je tudi ureditveni načrt Lukovice.

V okviru izraženih zahtev krajanov prav zdaj poteka izgradnja kanalizacijskega kraka B in B1. Za nemoteno izvajanje del je poskrbel tričlanski gradbeni odbor, ki so ga pred pričetkom del izvolili krajanji Lukovice, ki se priključujejo na novo kanalizacijo, hkrati pa so soglašali tudi s sofinanciranjem izvedbenih del.

Ob občinskem prazniku, 4. septembra 1999, je bila slavnostno odprta Mačkova cesta z dokončano sanacijo in asfaltno prevleko, prav tako je asfaltirano parkirišče pred cerkvijo in šolo. Dokončana dela na teh objektih pomenijo veliko pridobitev za farno cerkev in šolo kot tudi za uporabnike iz drugih krajevnih skupnosti.

Konec septembra 1999 je župan občine Lukovica g. A. Živko Burja predal v uporabo urejen pločnik z odbojno ograjo od Lukovice do Trnjave. Velika pridobitev, o kateri smo krajanji sanjali kar celo desetletje.

V zadnjih dveh letih so bila opravljena še druga pomembna dela, ki

kažejo, da gre razvoj naše krajevne skupnosti dalje, kljub težavam, s katerimi se srečujemo:

- zgrajen je del kanalizacije od občine v novo naselje do Pungartnika in od Turkovih do občinske zgradbe
- asfaltirana je cesta do Matija Avblja

- sanirana in asfaltirana je pot do Rokovnjaškega gozdička

- asfaltirana je cesta na Imenje

- urejene so odbojne ograje iz Lukovice proti Brdu in v Gradišču, kjer je asfaltiranih tudi nekaj vaških cest.

- Veliko naporov vlagamo tudi v izgradnjo vodovoda Zlato Polje - Čeplje. Žal ta investicija še ni zaključena, ker dogovori med krajanji Čepelj niso usklajeni. Delno krivdo za to pa prav gotovo nosi nekdanje komunalno podjetje Domžale.

- V prihodnjih dneh bomo pričeli sanirati cesto v Brezje nad Trnjava.

- Mnoga prizadevanja Krajevne skupnosti Lukovica so usmerjene v nujno ureditev hudourniškega kanala, ki ob vseh večjih neurjih poplavlja Lukovico, razdira cestišče in uničuje privatno lastnino krajanov. Za rešitev tega perečega problema se dogovarjamo z Občino in skupaj nastopamo z vlogami pri podjetju za urejanje hudournikov (PUH). Pričakujemo pa tudi vso podporo lastnikov ob hudourniku, saj bo potrebno pred pričetki del kanal sprostiti oziroma ga spraviti v prvotno stanje, kar je tudi pogoj podjetja za urejanje hudournikov. Zato ob reševanju tega problema pričakujem razumevanje, sodelovanje in strpnost prizadetih krajanov.

- Mnogo je še odprtih želja. Med njimi zanesljivo izstopa potreba po športnih dejavnostih, ki v naši krajevni skupnosti vedno bolj zamirajo. Po zagnanosti in uspehih naših športnikov v preteklosti (nogometiši) ostajamo celo brez športnega igrišča. Morda je zdaj še čas, da se borimo zanj in popravimo napake.

- Po vseh naseljih naše krajevne skupnosti nas čaka še veliko dela, saj je želja po urejenosti naseljitvenega, življenjskega, kulturnega in družbenega prostora vedno bolj prisotna. Potrebe se rojevajo vsak dan. Žal pa vedno bolj ugotavljam, da se stvari včasih ne morejo spremeniti kar čez noč. Člani Sveta Krajevne skupnosti Lukovica si zato želimo sodelovanja in dogovarjanja vseh ljudi v naši krajevni skupnosti. Verjamem, da bomo le s strpnostjo, skupnimi napori in sodelovanjem Občine še marsikaj postorili za našo lepšo prihodnost.

Naj se ob koncu vsem, ki ste in še boste aktivno sodelovali v razvoju naše krajevne skupnosti, iskreno zahvalim.

**Predsednik sveta KS Lukovica
Stanislav Smrkol**

OBNOVA CERKVE SV. LUKE V SPODNJIH PRAPREČAH

Cerkev Sv. Luke v Spodnjih Praprečah je bila zgrajena v 16. stoletju in s svojo gotško arhitekturo ter bogato poslikavo v notranjosti predstavlja dragocen kulturni spomenik na Slovenskem.

Da je potrebna prenova, je zapisal že pokojni Stane Stražar v svoji knjigi Črni graben iz leta 1985, lansko leto pa so dejansko stekla obnovitvena dela.

Obnovitvena dela se izvajajo na rekonstrukciji ostrešja in obsegajo betoniranje stranskih vezi za postavitev kapnih leg, zamenjavo ostrešja, prekritje strehe z novo kritino ter namestitev žlebov za strešne vode. Dela potekajo skladno s projektom obnove, ki ga je izdelal projektivni biro ELEA iz Ljubljane. Na podlagi soglasja Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine, pa je za obnovo pridobljeno tudi ustrezno dovoljenje.

Sicer pa je cerkev samo v tem stoletju doživela že kar nekaj sprememb. Od pozidave zvonika in obnove stehe leta 1969, do zamenjave kritine na eni strani cerkve leta 1982. Pri eni izmed prejšnjih rekonstrukcij je bil izveden napačen naklon ostrešja. S sedanjo rekonstrukcijo pa bo skladno z arhitekturnim slogom, ki daje cerkvi Sv. Luke poseben pomen, naklon strehe zopet popravljen.

Ocenjena vrednost celotne investicije, brez lesa, ki je bil kupljen v lanskem letu, znaša devet milijonov tolarjev. Občinski proračun je v letošnjem letu zagotovil dva milijona tolarjev, dva milijona tolarjev je primaknila država, ostalo pa je prispevala cerkev in njeni farani s prostovoljnimi prispevki. Nenadomestljiv del pa so dodatno prispevali farani s svojim delom in trudom ter dokazali, da se lahko z lastnim prizadevanjem marsikatera investicija izvede tudi z manjšimi sredstvi.

Iztok O.

NOVE OZIROMA DOPOLNJENE PRAVICE ŽRTEV

Državni zbor je letos sprejel Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o žrtvah vojnega nasilja in uvedel nove kategorije žrtev vojnega nasilja (begunci ter otroci, katerih starši (oba starša) so ubiti zaradi sodelovanja v NOB ali pa so bili ubiti kot talci.

Ob tem bi radi opozorili vse, ki še nimate dokončno rešenih zahtevkov, kar pomeni, da ste VLOGO oddali, pa še niste prejeli odločbe, ali je odločba v reviziji, ali ste se nanjo pritožili in še niste prejeli odgovora, da je potrebno pri Upravni enoti Domžale oddati le izjavo. Izjavo podpišete na Referatu za žrtve vojnega nasilja in z njo izjavite, da se vam status in pravice priznajo s 1. julijem 1999 – po sprejemu novele zakona. Vsi, ki imate že dokončno negativno rešen zahtevek, pa izpolnjujete pogoje spremenjenega zakona, pa morate ponovno vložiti zahtevek.

Vse žrtve vojnega nasilja, ki so bili v italijanskih koncentracijskih taboriščih (Gonars, Padova, Renicci, Treviso, Visco, Cairo Montenotte, Frascette, Alatri), v ustaških taboriščih (Stara Gradiška, Lobar in Lepoglava) in madžarskem taborišču Sarvar ter ukradeni otroci morajo vložiti ponovne zahtevke za priznanje statusa in rente taboriščnika. Upravna enota Domžale je že obvestila omenjene upravičence, če pa slučajno obvestila niste prejeli, vas prosim, da se sami oglasite na Upravni enoti.

Vsem žrtvam vojne, ki imajo že uveljavljene pravice, pa sporočamo, da se jim v skladu s spremenjenim zakonom pokojninska doba za čas izgnanstva upošteva od datuma vložitve zahtevka pri Upravni enoti, in ne več samo šest mesecev po vložitvi zahtevka pri Zavodu za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, kjer morate vložiti zahtevek za upoštevanje pokojninske dobe za nazaj.

Ker je bilo v teh dneh tako na Referatu kot na društvo naslovljenih veliko vprašanj v zvezi z zagotavljanjem varstva družinskim članom osebe, ki je izgubila življenje, umrla ali bila pogrešana v okoliščinah za priznanje statusa žrtve vojnega nasilja v obdobju od 6. 4. 1941 do 15. 5. 1945, na kratko odgovarjamo, da ima večina družinskih članov teh oseb že zagotovljeno varstvo po Zakonu o vojnih invalidih. Če pa menite, da ste upravičeni do te pravice, se prav tako oglasite na Upravni enoti, kjer dobite tudi vse druge potrebne informacije.

Po noveli zakona je zahtevo za uveljavljanje statusa in pravic žrtev vojnega nasilja mogoče vložiti najkasneje v šestih mesecih od uveljavitve tega zakona – najkasneje do 19. 12. 1999.

Če česa ne veste, pokličite!

Društvo izgnancev Domžale

Kakovostna starost danes in jutri; predstavitev programa usposabljanj za področje občine Lukovica sta predstavila dr. Jože Ramovž in ga. Majda Hrovat, praktične izkušnje pa tudi članice skupin za samopomoč.

UTRINKI IZ MEDGENERACIJSKEGA TABORA

V letošnjem letu smo se nekateri člani skupin starih za samopomoč prvič udeležili medgeneracijskega tabora, ki je potekal od 10. 7. do 14. 7. 1999 v Zgornjih Gorjah pri Bledu. S seboj smo povabili tudi mlado generacijo in ni nam žal, saj smo spoznali, da mladi, srednja generacija in stari potebujemo drug drugega. Organizator tabora je bilo Združenje za socialno gerontologijo in gerontagogiko Slovenije.

IN KAJ JE MEDGENERACIJSKI TABOR?

Namen medgeneracijskega tabora je povezovanje in sodelovanje vseh treh generacij: mladih, srednje generacije in starih. Tabora se je udeležilo 89 ljudi iz vse Slovenije, vseh treh generacij. Najmlajši udeleženec je bil star 4 mesece, najstarejši pa 86 let. Tako smo drug za drugim spoznavali dobre in manj dobre značilnosti posameznih starostnih obdobj. Gre za vzpostavitev temeljnega človeškega odnosa. Ta odnos ni pogojen s predstavami, kakšen bi moral biti, kaj bi moral v življenju doseči. Bistvo je sprejeti človeka takšnega, kot v resnici je, ga poslušati, ga razumeti, se z njim veseliti, žalostiti, kar omogoča rast samozavesti in osebnosti človeka. Vsi smo bili učitelji in učenci hkrati, saj smo se drug od drugega učili.

Moram priznati, da so bili moji občutki ob prihodu nekoliko neprijetni, saj si nisem znala pojasniti, kakšna je moja vloga na taboru ob tem, da prevzemam skrb za mojo skupino. Že prvi dan po kosilu se mi je »zbistrilo«, saj se je moja skupina razformirala in postali smo člani novih medgeneracijskih skupin. Mladi so dobili nove dedke in babice, stari pa vnuke in vnukinje. Že drugi dan sem začutila pripadnost vseh članov novim skupinam. Tekmovalni duh med

vsemi šestimi skupinami je bil prisoten ves čas tabora. Igra »skrivni prijatelj« nas je poleg delavnic še dodatno povezovala, saj je marsikdo razmišljal, kakšno sporočilo bo poslal svojemu skrivnemu prijatelju, seveda pa tudi darilec, ki smo jih pošiljali po drugih skrivnem prijatelju, ni manjkalo. Včasih sem opazovala nekatere, ki so skrbno, a zaman prebirali sporočila skrivnemu prijatelju. Nekateri niso razumeli pomena igre in sporočil niso pošiljali. Ko sem opazila žalosten obraz, ki je iskal sporočilo, sem ga skušala potolažiti. Morda njegov skrivni prijatelj, še ne zna brati ali pa nima očal in morda igre ne pozna, zato se ne odzove na njegova sporočila, kar se ne zadnji dan, ko smo razkrivali skrivnega prijatelja, tudi potrdilo. Delo v delavnicah je bilo zanimivo, še posebno, ker smo drug drugega učili izdelovati umetnine, ne glede na starost. Lepo je bilo videti, kako sta vnuk in babica posedala v kakšnem kotu in brala pravljico ali se pogovarjala, nekateri so odšli na sprehod in celo na sladoleđ. Marsikatera babica je kupila čokolado vnuku, vnuk pa je babici ob jutranjem sprehodu nabral šopek rož ali izdelal kakšen izdelek iz fimo mase ali narisal na steklo spomin za babico. Ves dan smo bili vsi zaposleni s delom v delavnicah, saj bi nekateri želeli povsod sodelovati, pa je vzporedno potekalo delo v večjih delavnicah, zato ni bilo možnosti.

Neko jutro so pri jutranji telovadbi babice želele žogo, da bi trenirale metanje žoge na koš. Namreč popoldan je sledilo tekmovalje babic med skupinami v igranju košarke oz. metanju žoge na koš. Kako odgovorno so sprejele svojo zadolžitev. Po tekmovalju je bila 86-letna babica presrečna, ker ji je uspelo vreči žogo v koš. Dejala je, da je zanjo poseben dan, saj je imela prvič žogo v roki. Ko sem se kasneje s šestletno deklico igrala perjanico, je prišla k meni z željo, da poskusi tudi ona. Bila je oskr-

bovanka doma upokojencev in vsa navdušena je dejala, da bo predlagala direktorju, naj postavijo na dvorišču koš za košarko.

Seveda pa so se med nekaterimi mladimi spletle ljubezenske vezi. Dedki in babice so mlade zaljubljenke previdno opazovali in obujali spomine na svojo mladost in prvo ljubezen.

Večeri so bili še posebno zanimivi, saj smo se vsi zbrali in zabavali ob poslušanju pravlјice ob diapozitivih Jaka Čopa o Zlatorogu. Naslednji večer smo imeli tekmovalje med skupinami, družabne igre in ples, zadnji večer pa modno revijo »Kaos pod okriljem Mona Lise«, za katero so domiselno izdelali oblačila sami nastopajoči ter zaigrali pravlјico »Pšenica kot najlepši cvet.« Vsi smo se do solz nasmejali izvirnim igralcem. Da so bili večeri tudi sladki, pa so zato poskrbeli člani babičine pekarnice, saj so vsako popoldne kaj dobrega spekli.

Izlet na Blejski otok je bil za marsikoga nepozaben. Kar veliko jih je bilo med nami, ki so se prvič peljali po Blejskem jezeru in se zabavali ob pesmih Ljube Jenče, ki nam je povedala in pokazala, da tudi kamni igrajo. Zadnji dan smo si ogledali Slovenski šolski muzej v Ljubljani in bili prisotni pri uri pouka iz 19. stoletja. Gospodična učiteljica je vse učence, ki so imeli nakit in so bili naličeni, »okregala«. V tem času učiteljicam ni bilo dovoljeno, da se poročijo. Izjemo ma se je lahko poročila le z učiteljem. Kot pripomoček pri učenju so uporabljali tudi palico.

Kako hitro je potekel čas od sobote do srede, ko je bil dan slovesa. Vsi skupaj smo preživeli pet čudovitih dni, ki so bili natrpani s programom. Veliko smo si imeli povedati, pa nam je zmanjkalo časa. V upanju, da se drugo leto ponovno srečamo, so bile pogoste besede ob slovesu. Med nami so nastala nova prijateljstva, vezi in spomini, ki so nepozabni in bodo ob obujanju spominov marsikomu popestrili prihodnost.

Kot organizatorica mreže skupin starih za samopomoč sem prišla do ugotovitve, kako pomembno je medgeneracijsko sodelovanje mladih, srednje generacije in starih, kako drug z drugim bogatimo življenje in poglobljamo čut za sočloveka, ne glede na starost.

Leto 1999 je mednarodno leto starih, zato posvečamo še posebno pozornost tej populaciji. Ob koncu leta se bodo tudi v občinah Mengeš, Trzin, Lukovica in Moravče ustanovljale skupine starih za samopomoč in ne le v Domžalah, kot do sedaj. Inštitut Antona Trstenjaka v sodelovanju s Centrom za socialno delo Domžale usposablja 19 novih voditeljev za vodenje skupin. Župani vseh občin so bili zainteresirani za ustanovitev skupin tudi v njihovih občinah in so del sredstev v proračunu namenili za usposabljanje voditeljev in ustanavljanje novih skupin.

Organizatorica mreže skupin starih za samopomoč

Majda Hrovat, dipl. socialna delavka

O VZGOJI OTROK

Za vse poklice obstajajo šole, ki jih lahko obiskujemo in si pridobimo potrebno znanje. Za poklic starševstva pa šol ni. Naše šolanje in učenje, kako vzgajati otroke, je potekalo v lastni družini. Način, kako so nas vzgajali v prvih letih življenja in tudi kasneje, je pomembno oblikoval našo osebnostno naravnost. Vsak lahko pri sebi prepozna določene lastnosti in reakcije, na katere ni posebej ponosen. Pogled skozi lupo nam od slika odsev lastnih staršev.

Ni starša, ki si ne bi želel najboljšega za svojega otroka in ga imel na svoj način zelo rad. Dogaja pa se, da v nevednosti starši počnejo stvari, ki za otroka niso dobre. Tak primer je popustljiva vzgoja. Popustljiva vzgoja je vzgoja v zahtevnost. V taki vzgoji je otrok v središču pozornosti. Starši mu ne postavljajo dovolj omejitev, prepogosto želijo ustreči njegovim željam, saj želijo biti prijazni in naklonjeni otroku. Želijo mu ponuditi tisto, česar v svojem otroštvu niso imeli. Neopazno postaja prostor, ki je namenjen otroku vse večji, starši pozabijo nase in na svoje potrebe, celo na dejstvo, da sta starša hkrati tudi partnerja. Pri tem upajo, da jim bo otrok, ko bo odrasel, vračal njihovo prijaznost. Praviloma sledi razočaranje, v kolikor otrok že mnogo prej staršem ne zagreni življenja. Posledica popustljive vzgoje je, da otrok ne upošteva potreb drugega, saj se ni naučil prilagajati, odpovedati, deliti, počakati in odložiti zadovoljitve svojih želja. Tak otrok tudi ne zahteva veliko od sebe, je pa zahteven do drugih. Težave ima s spoštovanjem meja drugih, ker pa je živel brez omejitev, ni spoznal niti svojih notranjih meja. Zato prekorači tudi te. Tako v obdobju mladostništva hitreje zaide na stranpoti (kraje, izsiljevanja, uživanje drog, alkohola). Starši, ki so preveč popustljivi, se lahko prepoznajo po tem, da otroku med reševanjem problema veliko govorijo, razlagajo, pojasnjujejo in prosijo, dokler ne izgubijo potrpljenja. Potem reagirajo preveč burno. Pri tem pogosto doživljajo tudi občutke krivde, strah jih je, da bodo otroka preveč prizadeli, da bo mislil, da ga ne marajo. Skrbi jih, da bodo s tem izgubili vlogo otrokovega zaupnika.

Nasprotje popustljivi vzgoji pa je stroga, avtoritarna vzgoja. To je vzgoja v odvisnost. Zanja je značilno, da preveč prostora zavzamejo starši in le majhen del je namenjen otroku. Pri popustljivi vzgoji straši uporabljajo prevečkrat besedo DA, pri strogi pa prevečkrat besedo NE. Togost mej in zahtev sili otroka v podrejen položaj, prepovedano mu je boriti se zase. Zaradi tega se ne nauči postaviti se zase. Starši s svojimi zahtevami in celotnim vedenjem, besednim in nebesednim, posegajo v otrokove notranje meje. Prepogosto se mora podrežati in njegove osnovne psihološke potrebe niso zadovoljene na ustreznem način. S tem vedenjem starši ne spo-

štujejo otroka. Otrok, ki je rasel v taki družini, se nauči pretirano spoštovati druge, ponotranji pričakovanja staršev. Tako mora tudi sam izpolniti zahteve in želje, ki jih imajo drugi do njega. Ne zmore reči NE. V nasprotju z otrokom iz popustljive vzgoje je zelo zahteven do sebe. Z lastnimi uspehi pa praviloma ni zadovoljen, kakor z njim niso bili zadovoljni njegovi starši (vedno bi bil lahko nekoliko boljši). Premalokrat, če sploh kdaj, je dobil od staršev sporočilo, da ga spoštujejo in imajo radi že zaradi tega kar on je. Tak otrok in kasneje odrasel je prestrašen, nezadovoljen, vase zaprt in išče potrditve pri drugih. Ima nizko samopodobo. Mehkejša oblika te vzgoje pa je vzgoja z razvijanjem občutka krivde (Mamica bo pa žalostna..., kako si mogel kaj takega narediti svojemu ...)

Srednja pot, ki naj bi jo starši ubrali, je vzgoja z a v t o r i t e t o. Staršem in otroku je namenjen enak delež prostora; so enakovredni, ne pa tudi enakovpravni. Še vedno so starši tisti, ki otroka vodijo, se odločajo (koliko je seveda odvisno od starosti otroka), zanj so odgovorni. Pomembno je, da se z otrokom pogajajo. Pri strogi vzgoji prevladuje argument moči. Pri vzgoji z avtoriteto pa moč argumenta. Osnovno orodje v procesu pogajanja je komunikacija. Uspešnost je v prvi vrsti odvisna od odnosa, ki naj temelji na spoštovanju, zaupanju, ljubezni in odgovornosti najprej med partnerjema in vzporedno med starši in otrokom. Res je, da odrasli predstavljajo model, s katerim se poistoveti še posebej majhen otrok. Včasih je tudi odraslim težko biti skladen v besedah in vedenju in ravnajo drugače, kot učijo otroka. Ta pa je odličen opazovalec in s starostjo tudi vse bolj kritičen do odraslih. Med odraščanjem se s starši prepira in vedno znova preizkuša postavljene omejitve. Tega ne počne, ker je v osnovi nespoštljiv do staršev, temveč je navedeno njegova razvojna naloga. S preizkušanjem meja spoznava, kje so meje okolja in kje njegove notranje. Poznavanje teh meja daje otroku občutek varnosti in možnost, da se orientira.

Starši v skrbi za otroka pogosto pozabljajo nase. Pomembno je, da starši vedo, kaj hočejo, kakšne so njihove potrebe in želje. Z načinom, s katerim bodo sami skrbeli zase in za zadovoljevanje svojih potreb: npr. po moči, zabavi, ljubezni in svobodi, bodo dali sporočilo tudi otroku. Hkrati je nujno, da so starši občutljivi tudi za potrebe otroka. V družini, kjer vzgoja temelji na možnostih sklepanja krompromisov, kjer prevladuje princip "zmagam - zmagam" in obstaja možnost izbire pri reševanju problemov, govorimo o vzgoji z avtoriteto, o vzgoji v samostojnost. Poleg samostojnosti otrok razvija tudi odgovorno vedenje in se uči sprejemati posledice za svoje ravnanje. Nauči se pogajati. Razvije disciplino, ki se šele v obdobju mladostništva lahko razvije v

samodisciplino! Našteto pa so vrline, za katere vsi starši želijo, da odlikujejo tudi njihovega otroka.

Približati se tej vzgoji, je vse prej kot lahka naloga. Starši, ki se nikoli ne vprašajo, kaj lahko spremenijo v svojem odnosu do otroka, nezavedno drsijo skozi vsakdan. S tem tudi odvzamejo otroku možnost, da bi zadovoljil pomembno psihološko potrebo po moči, pridobival občutek, da obvladuje svoje življenje ter se učil vrlin, ki jih bo potreboval na poti v samostojnost, pa tudi potem, ko bo prevzel odgovornost za svojo družino. Moč imajo tisti starši, ki so pripravljeni realno oceniti svoje ravnanje, priznati napako in jo v odnosu z otrokom poskušajo tudi popraviti. Spremembe v odnosu z drugim dosežemo, ko v prvi vrsti spremenimo sebe. Otroci to znajo ceniti, povrnejo pa nam z naklonjenostjo in bogatejšim odnosom.

Nasvete Jane Bluestinove o postavljanju meja bomo spoznali v naslednji številki.

OBVESTILO

Starši, ki se želite bolj poglobljeno seznaniti s tem, kako otroku postaviti meje in izmenjati izkušnje, se lahko vključite v krajšo, a zanimivo šolo za starše, ki jo izvaja Inštitut za razvijanje osebne kakovosti iz Ljubljane. V primeru zadostnega števila prijavljenih bo program potekal v šoli na Brdu. Stroške krijejo starši. Udeležijo se je lahko tudi starši, ki nimajo šoloobveznih otrok. Informacije lahko dobite pri psihologinji Juliji Pelc na OŠ Janka Kersnika Brdo.

RODITELJSKI SESTANKI

Otroci v nižjih razredih osnovne šole še vedno vzbudijo pri starših zanimanje in vedoželjnost ali pa močan občutek obveze, da se le-ti odzovejo vabilom na roditeljski sestanek, čeravno je potrebno poslušati "suhoparno" vsebino o organizaciji vzgojno-izobraževalnega dela v šoli. Roditeljski sestanek je tudi mesto, kjer lahko starši dajo pobude, ki jih predstavniki prenesejo v Svet staršev. Hkrati se dogovorijo za druženja in sodelovanje, ki lahko poteka tudi na bolj prijeten, neformalen način. Malo je staršev, ki so pripravljene aktivno sodelovati. Vsi pa imamo skupno pričakovanje, da bo to sodelovanje kvalitetno in spoštljivo. Le to je stvar dogovora in tudi meja. Meje so tiste, ki drugim sporočajo, kdo smo, kaj želimo in pričakujemo, kaj sprejemamo in česa ne dovoljujemo. Poznavanje teh in drugih dejstev nam pomaga, ko vstopamo v medsebojni odnos. Ta naj bi bil kar se da prijeten, predvsem pa iskren. Če bo tak za učitelje in starše,

bo več možnosti, da se bo tako počutil tudi otrok znotraj trikotnika otrok - šola - dom. Opažamo pa, da z leti šolanja vse bolj upada tudi udeležba na roditeljskih sestankih in predavanjih, ki jih organiziramo na željo staršev. Zasvojenost je pereča tema, kako otroka obvarovati pred njo, pa skrb mnogih. Na predavanje predavateljice Jazbečeve, ki je strokovnjakinja za to področje v slovenskem in mednarodnem merilu, pa so od vseh osmih razredov prišli le trije starši. Tudi ta teden se je na primer v 7.c na 1. roditeljski sestanki odzvalo le osem staršev. Vam in ostalim, ki ste prišli, izrekamo pohvalo, da ste si vzeli čas za svojega otroka. Kljub starosti je iskreno zanimanje za otroka in redno sodelovanje s šolo pomembno, da skupaj zagotovimo optimalne pogoje za otrokov uspeh in zdrav osebnostni razvoj.

Julija Pelc

PREDAVANJE O PROBLEMIH ODRAŠČAJOČE MLADINE NA OSNOVNI ŠOLI

27. septembra je matična osnovna šola gostila projekt Potujoča gledališka predstava, s pomočjo katere naj bi otrokom vseh šestih razredov osvetlili odvisnost od drog, alkohola, cigaret ter spregovorili tudi o spolnosti. Za učence je bil to naravoslovni dan. Dopoldan jim je bila posredovana predstava, v kateri sta nastopala oče in hči. Med njima se je po zajtrku razvil pogovor o problemih odvisnosti in spolnosti. Po končani predstavi so imeli učenci še čas za pogovor z vodjem tega projekta. Zvečer pa smo imeli starši možnost slišati v skrajšani obliki vse, kar je bilo dopoldan povedano našim otrokom. Predaval nam je g. Erik Vidmar, sicer glavni igralec dopoldanske predstave ter voditelj pogovora z otroki in hkrati direktor podjetja Pro Fortis d.o.o., ki pripravlja te gledališke predstave. Povedal nam je tudi, da je po izobrazbi sicer inženir gradbeništva, da pa je začel s tem projektom, ker ga to veseli in se čuti sposobnega, da mladim spregovori o tej temi na humoren način. Kot mati sem bila vesela, da sem lahko iz prve roke slišala, kaj so dopoldan otroci poslušali in o čem so se pogovarjali. Na žalost pa sem bila ob koncu predavanja ogorčena. Zakaj?

Najprej nad načinom in vsebino povedanega. Predavatelj ima dobre igralske in retorične sposobnosti. Skušal je na sproščen način spregovoriti o drogah, alkoholu, cigaretah in

prvih korakih v svet spolnosti. Ves čas pa sem se spraševala, kako so to doživljali otroci. Verjamem, da je bil namen odvrti jih od drog, cigaret in alkohola, preden bi zapadli v odvisnost. Nisem pa prepričana, da že s samim načinom ni bila to za otroke reklama, oziroma če se že srečajo s čim takim, naj pazijo, kako bodo ravnali. Kako naj si potem razlagam nekatere njegove besede, kot na primer: "Če že vzamete tabletko ekstazy, potem vzemite eno in ne dve..., če se zgodi, da pogledate pregloboko v kozarec, ne sedite za volan in raje pokličite starše, da vas pridejo iskat - vi starši, pa jih ubogajte, tudi če bi morali iti ob petih zjutraj v Portorož..., od vseh zaščit pa je gotovo najboljši kondom, saj ne samo, da preprečuje spočetje, ampak varuje tudi pred aidsom..., in če nisi, drago dekle, prepričana, da je bilo z zaščito vse v redu, potem imaš 48 ur časa, da se oglasiš pri ginekologu, kjer boš dobila tabletko, ki ni kontracepcija, da boš lahko brez skrbi..." Glede spolnih odnosov jim je bilo rečeno, da morajo poleg telesne zrelosti biti tudi osebnostno zreli. Marsikdo od najstnikov pa si stvar lahko tudi obrne: če se bom podal v spolni odnos, potem bom zrel... Ali ni vse to prikrito pritrjevanje takšnim dejanjem? Povedano nam je bilo, da so fantje v večini še nezreli, saj so se hihitali in imeli nebitvena vprašanja. Jaz pa sprašujem: zakaj so morali potem to poslušati, saj je bilo za njih to zares prežgodaj. Ali jim ni bilo vse to v škodo? Doma mi je otrok rekel, da tudi, če vzame 2 kg viagre, njemu ne bo nič. To je bila ena od mnogih cvetk, ki so ostale v spominu otrok.

Po aplavzu ob koncu predavanja sklepam, da so bili nekateri starši nad vsebino in načinom predavanja navdušeni. Prepričana pa sem, da nisem edina, ki sem bila razočarana. Zato v imenu vseh, ki imamo ob tem predavanju pomisleke, sprašujem: kdo je povabil tega gospoda in ali starši pri tem res nimamo besede? Prav bi bilo, da bi bili o vsebini in načinu predhodno obveščeni in bi se šele potem odločili, ali bomo svoje otroke poslali tja. Vsak otrok pa je moral za 'mačka v žaklju' prinesiti 900 SIT. Tako je bilo potrebno za projekt, ki od Ministrstva za šolstvo RS ni verificiran, plačati 70.000 SIT. Sprašujem, ali o teh problemih res ni mogoče spregovoriti v sklopu učnih programov nekaterih predmetov in razrednih ur?

Ob vsem, kar sem ob tem projektu doživljala, pa mi je v tolažbo to, da z možem spadava med tiste starše, ki si znamo še vzeti čas za pogovor z otroki, se še usedemo skupaj in nama ni vseeno, kaj otroci slišijo in doživljajo.

MAMA

Udeleženci praktičnih vaj na Igu

OKTOBER – MESEC POŽARNE VARNOSTI

Vsak dan beremo razna poročila o požarih, ki z večjo ali manjšo gmotno škodo prizadenejo lastnika. Verjetno gre dogodek, če nismo tako ali drugače povezani z njim, hitro v pozabo in že naslednji dan smo s starimi navadami v tempu življenja. Prav bi bilo, če se že ne večkrat na leto, da se vsaj v tem mesecu vsak posameznik vpraša, kako je z njegovo odgovornostjo do požarne varnosti, do sebe, svoje in tuje imovine in ostalih. Zavedati se moramo, da lahko sami kar največ prispevamo k požarni varnosti. Gasilci in druge službe lahko v nesreči s svojo tehniko in znanjem škodo samo omilijo, nikakor pa ne preprečijo.

GZ Lukovica in prostovoljna gasilska društva vse leto izvajajo razne preventivne, izobraževalne in druge dejavnosti. V tem mesecu pa se aktivnosti povečajo.

V okviru operativnega izobraževanja se je skupina štiridesetih gasilcev GZ Lukovice, 18. septembra, udeležila enodnevnega tečaja oziroma izvajanja praktičnih vaj v izobraževalnem centru na Igu. Vaje so potekale pod skrbnim nadzorom inštruktorjev. Gasilci so se srečali z različnimi vajami, od reševanja z višine po vrvi, postavitve lestve in taktičnega napada, uporabo dihalnih aparatov, taktičnega gašenja notranjega požara, kjer so pogoji približani resničnim, (dim), reševanje iz ruševin ter gašenje odprtega ognja naftnih derivatov. Na koncu je skupina izvedla vajo gašenja stanovanjske hiše, kjer je bilo potrebno združiti vse pridobljeno znanje. Poseb-

nost te vaje je, da vaja ni namišljena ampak se gasilci dejansko srečajo z ognjem, dimom, vročino in ostalimi nepredvidljivimi dogodki.

Na koncu so si bili vsi udeleženci enotni, da je bil dan uspešen, pridobljeno veliko novega znanja in izkušenj ter da bi bilo potrebno vaje večkrat ponoviti.

Izobraževanje oziroma osveščanje pa ne poteka samo med starejšimi gasilci. V podružnični šoli Blagovica že nekaj let aktivno in zelo uspešno deluje društvo Mladi gasilec. Društvo v okviru krožka deluje med šolskim letom, s svojo ekipo pa vedno dosegajo vidne rezultate v državnem merilu. Tudi letos se je ekipa

preko vseh izbirnih tekmovanj uvrstila na državno srečanje Društev Mladi Gasilec v Radljah ob Dravi. Dosegli so odlično 2. mesto, v kategoriji mlajši pionirji. ČESTITAMO. Pri teh srečanjih je pomembno predvsem spoznavanje gasilskih veščin, veščin slikarstva, novinarstva, tehniške dejavnosti in prve pomoči, srečanje s sovrstniki in nenazadnje tudi širjenje imena domačega kraja širom po Sloveniji.

V soboto, 9. 10. 1999, je v organizaciji PGD Lukovica potekala še ena velika aktivnost.

Izvedena je bila zahtevna vaja gašenja na gospodarskem poslopju Metoda Pavliča v vasi Brezovica pri Zlatem Polju. V vaji so sodelovala vsa društva GZ Lukovica ter PGD Šmartno iz sosednje GZ Kamnik. Vajo je vodil poveljnik PGD Lukovice, GČ Zdravko Tkalec. Zaradi velike oddaljenosti kraja je poteklo relativno dolgo časa do prihoda osrednje enote z dvema gasilskima cisternama in večjo količino vode, ki pa v dani situaciji verjetno ne bi zadoščala. Poveljujoči se je odločil za napeljavo verige iz bližnjega potoka Vasensčica z višinsko razliko približno 80 m. Čeprav je bila veriga kljub manjšim težavam uspešno zaključena, bi zaradi predolgega časa ne dala pravega rezultata. Tudi ta vaja je potrdila dejstvo: kadar gre za požare na objektih, predvsem v oddaljenih krajih, je edino primerno hitra intervencija enote s težkimi gasilskimi vozili in lastno količino vode. V tem primeru bi bilo primerno tudi usposobiti vaško trojko in jo z uporabo hidrantnega omrežja (v kolikor obstaja) vključiti v vajo.

Na potezi so vodje enot, da vajo analizirajo in odpravijo nepravilnosti, ki so nastale.

Na koncu naj se zahvalimo g. Pavliču za privolitev vaje, vsem krajanom se zahvaljujemo za strpnost, dobrodošlico in pogostitev, z željo, da bi se srečevali samo na vajah.

Matjaž Markovšek

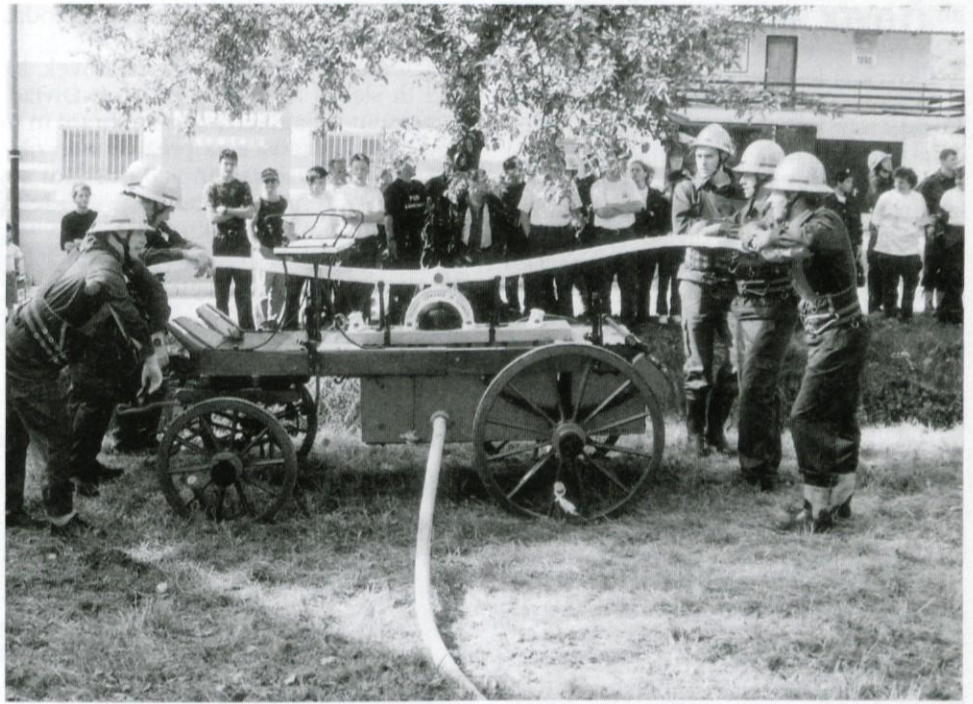

Taktična vaja gašenja

TEKMOVANJE S STARO BRIZGALNO

V soboto, 11. septembra, smo krašnjiški gasilci organizirali vsakoletno prireditev, ki jo imenujemo »Tekmovanje s staro brizgalno«.

Letos nam je bilo naklonjeno tudi vreme in ob 14.00 naj bi se tekmovanje pričelo. Ker je naša brizgalna že napolnila več kot 100 let, nimamo tekmovanja odprtega sistema, temveč v goste vabimo društva iz naše gasilske zveze ter iz sosednjih občin. Vabila pošljemo v GZ Kamnik, GZ Domžale, GZ Moravče in GZ Mengeš. Prvič smo povabili tudi pobrateno PGD Gozd Martuljek. Tekmovanju so se odpovedali in se opravičili, ker so ravno tisto soboto imeli občinsko tekmovanje v domačem kraju. Kot vsako leto, je tudi letos pred tekmovanjem g. Albin pregledal sistem za črpanje vode in določene stvari na novo prepleskal ter stari lepotici polepšal izgled. Domače društvo je že v petek pripravilo vse potrebno za namestitev brizgalne na levi strani potoka. Ob tem se zahvaljujemo gospodu župniku za prostor ter gospe ravnateljici podružnične šole v Krašnji za uporabo šolskega igrišča. Začetek se je nekoliko zavlekel, ker od prijavljenih ekip nihče ni hotel biti prvi za orodjem. Ob 16. uri se je začelo zares in od ekipe do ekipe se je rezultat izboljševal. Na koncu so imeli največ

sreče oziroma znanja gasilci iz Blagovice, nato s Trojan, pred Krašjani. Lahko povem, da smo bili prijetno presenečeni nad žensko ekipo Kamnik, ki je zelo homogeno prvič tekmovala. Po končanem tekmovanju smo najboljše ekipe v moški in ženski konkurenci nagradili z lepimi pokali, najboljša ekipa pa je

dobila prehodni pokal. Po končani razglasitvi je sledilo družabno srečanje z živo glasbo.

Na koncu se še zahvaljujemo Občini Lukovica, GZ Lukovica in KS Krašnja in Vam že kličem »NA POMOČ« v jeseni leta 2000.

Janez Rode

SPOZNAJMO »PLESKARJA MIROTA«

Živim v majhni vasi, kjer se vsi poznamo med seboj. Pa vendar ni človeka, ki ga ne bi lahko spoznali bolje, če bi ga malo povprašali o njem. Vsak dan grem mimo svojega sosed. S svojo družino živi v spoštovanju vredni stari hiši. Vsi ga poznajo kot pleskarja Mirotta, a jaz sem vedela, da se v njem skriva še marsikateri druga zanimivost in skrbnost. Zato sem odšla na kratek obisk in ga prosila za malo pozornosti. Prijazno me je povabil v svoj dom in pogovor je stekel kar sam od sebe.

Hiša je že zelo stara, pa vendar ni videti, da jo nameravate podredi!

Res je. Hišo sem podedoval in sedaj živim tu s svojo ženo in 13 let stari m sinom. Priznati moram, da sem hišo že nameraval podreti in postaviti novo. Toda! Saj se spomniš potresa! No, takrat ni na hiši nastala niti razpoka. Spoznal sem, kako mogočna in varna je, zato sem si obljudil, da jo bom obnavljal v starinskem slogu.

Potem ste nekakšen ljubitelj starin?

O ja, to pa! Vse, kar je staro, me zanima. Žena ni sicer preveč navdušena, a se nekako sporazumeva. Vsi, ki vedo za mojo ljubezen, mi prinesejo kakšno lepo »starinico«. Je pa danes težko priti do teh stvari. Vse je že pobrano ali oro-pano. Moram pa povedati, da mi je kar lepo zbirko starin podaril sosed Slavko.

Vidim, da se ne ukvarjate le s stari-nami. Tudi lovec ste, če se ne motim?

Ja, sem član Lovskega društva Trojan. Nasploh imam rad živali in naravo. Pred leti sem tudi veliko hodil v hribe. Na Triglavu sem bil že petkrat. Ja, veliko stvari me zanima, a kaj, ko ni vedno časa za vse.

Priden lovec ste, moram reči! Kar nekaj lepih trofej imate. Kaj pa ta prekrasna fotografija, je tudi vaša? (Na steni sobe visi povečana fotografija kometa, ujetega v objektiv ponoči na Limbarski Gori.)

Ja, ta posnetek je moj. Veš, fotoaparata me spremlja skoraj povsod. Še večji užitek pa imam s svojo video kamero. Veliko hodim po naši dolini, pa tudi drugje in snemam razne dogodke in zanimivosti okolice in ljudi.

Pokazal mi je ogromno zbirko video posnetkov in z veliko radovednostjo sem si ogledala lanskoletno miklavževanje in domače »parkeljne«. Prav res, v njegovi zbirki je zajet kar velik del zgodovine našega Črnega grabna in okolice.

G. Miro je bil prijeten sogovornik in čas je hitro mineval. Poleg tega, da rad vrtnari in kuha, se zelo rad pridruži svojemu prijatelju v njegovem letalu. Ja, lepo si je svet ogledatu tudi od zgoraj! Ob vsem, kar mi je povedal, sem skoraj pozabila, zakaj sem prišla. Kaj več sem želela izvedeti o njegovem poklicu!

Delam kot pleskar in soboslikar. Pri- vatno se s tem ukvarjam od leta 1992.

Zaposlenih imam še nekaj delavcev in s ponosom lahko povem, da smo skupaj obnavljali kar tri cerkve v Ljubljani. Dva zvonika in Frančiškansko cerkev. Velikokrat me najamejo večje firme, delam pa tudi za posameznike. To delo zares rad opravljam. Čeprav je kdaj tudi nevarno, pa je velikokrat lahko tudi zabavno. Saj poznaš tisto, da stopiš v barvo ali pa se vlije vedro barvo po tebi! Res, prav zanimivo je biti pleskar. In če bi se lahko še enkrat odločil, bi se odločil za to delo. So pa tako kot v vsakem poklicu tudi tu slabe strani. Pri meni so največji problem neplačniki, drugače pa kar gre.

Kaj pa prosti čas in dopust? Si ga sploh lahko privoščite?

Težko, ko bi le imel več časa! Če pa ga že imam, ga razporedim med družino in svoje hobije, pa na našega psa tudi ne smem pozabiti. No ja, kakšen »taprav« dopust pa si tudi privoščimo.

Ura je bila že pozna, ko sem se poslovila od zdaj bolj poznanega »pleskarja Mirotta«. Prav prijetno je bilo poklepetati z njim. Na koncu je sledil še ogled črne kuhinje, ki je tudi ena izmed njegovih ohranjenih starih lepot. Nato pa me je v noč pospremil lajež njihovega zvestega pasjega čuvaja.

Ja, g. Miro, prijeten dom in poklic imate. Vsi upamo, da boste še naprej lahko tako vestno in z veseljem opravljali to delo. Ob tem pa imeli tudi dovolj časa za vse stvari, ki vas veselijo. Teh pa ni malo!

Tanja Jakopič

ČLOVEK, DIVJAD IN ŠKODA

Človek si je že zelo zgodaj začel naravo podrežati in izkoriščati sebi v prid. Na živalski svet se ni oziral. Gozdove in stepe je spreminjal v polja. Divjad je pregnal z zemlje, ki si jo je pridobil. Tako je začela človeku povzročati škodo, prej zanj ti-sočletja samo koristna divjad. S širjenjem poljedelstva je postopoma ostal divjadi le tisti gozdni prostor, ki ni bil primeren za obdelavo, skrčil se je življenjski prostor divjadi. Razmere pa so se izboljšale zlasti zaradi pretiranega izsekavanja gozdov. V močno izsekanih gozdovih se je razvila zeliščna podrast. Gozdne poseke - trate, ki so naravo spremenile v neprehodna grmišča, so divjadi nudila obilico hrane, kritja in mirnega počitka, zaradi obilice hrane v gozdovih je bila škoda od divjadi znosna, tako v gozdarstvu kot kmetijstvu. Tudi sedanje opuščanje kmetijskih zemljišč ugodno vpliva na razvoj divjadi.

V glavnem, sedanja prebiralna sečnja gozdov divjadi ne zagotavlja dovolj grmovne in zeliščne hrane. Podrast v gozdovih je začela ponekod zamirati, naravne hrane je začelo primanjkovati. Gozd se izkorišča samo za pridobivanje lesne mase. V želji za pridobitev čim več lesa so gozdno podrast uničili, celo plevel, ki se načrtno iztreblja. Zaradi razmeroma golih gozdov, ki so nastali zaradi pretirane sečnje in saditve smrekovih monokultur, je začelo občutno primanjkovati naravne hrane za vso rastlinojedo divjad, ki je tako prisiljena, da se hrani s plemenitimi drevesnimi vrstami in kmetijskimi rastlinami.

Pomanjkanje grmovne in zeliščne hrane ter skrivališč za miren počitek je prisililo divjad, da poleti išče hrano in zavetje v kmetijskih kulturah. Da posamezne vrste velike divjadi vegetacijsko obdobje preživijo v kmetijskih kulturah ni več redek primer, ker je tam več

miru, kritja in hrane. Posledica je škoda, ki sedaj nastaja.

K temu početju jo je prisilil človek, ki krči in slabša življenjski prostor. Divjad je povsem prilagojena naravni hrani in ji popolnoma zadošča za preživetje in obstoj. Večina naše rastlinojede divjadi se še vedno prehranjuje povsem neodvisno od človeka, saj veliko divjadi še vedno ne prihaja do polj. Zunaj vegetacije pa se skoraj vsa divjad prehranjuje s povsem naravno hrano. Izjema je samo divjad, ki jo morajo lovci zaradi pomanjkanja hrane dohranjevati na krmiščih.

Slovenija je najbolj gozdna država Evrope, številčnost rastlinojede divjadi ni nič večja, celo nižja je kot v drugih državah. To, da je divjadi preveč, ne drži. Najprej bomo morali divjadi zagotoviti ustrezne razmere v njenem življenjskem prostoru - gozdu, šele nato bomo lahko razmišljali o tem, ali je divjadi preveč in zato povzroča škodo.

Spremeniti moramo odnos do gozda. Prebiralna sečnja ni najboljša. Poseke na trate je bolje pustiti, da se same naravno zaraščajo. Tako zagotavljanje grmovne hrane in kritja je mnogo bolj racionalno kot umetno zasajanje grmovne podrasti.

Plodovi dozoriijo v glavnem jeseni in so najpomembnejša hrana za nabiranje tolšče, ki jo divjad naloži kot rezervo za dolge zimske dni. Več kot je plodov, manj sili divjad na polje. Opuščene pašnike je potrebno vzdrževati, da jih ne zarase gozd.

Njive, ki se zajedajo globoko v gozd ali so ob robu strnjjenih gozdov, so nenehno v nevarnosti, da bo divjad na njih delala škodo. Na njivah pridelujmo tako vrsto kmetijskih rastlin, ki niso privlačne za divjad, npr. ječmen, pšenica, resnice... Divjad ne mara nekaterih hibridnih vrst koruze. Strnjene njivske površine je tudi veliko lažje in ceneje zavarovati pred škodo divjadi s teh-

nično zaščito. Spravila dozorelih pridelkov ne smemo zavlačevati.

Škodo na kaleči ozimini omilimo, če jo sejemo nekoliko globlje. Za preprečevanje škode od divjih prašičev je najpomembnejše dodatno krmljenje vse leto, na več mestih, ki morajo biti čim bolj oddaljena od polj.

Pri preprečevanju škode, ki jo povzroča divjad je zelo pomembno, da so lovci, gozdarji in kmetje v čim bolj prijateljskih odnosih in da drug z drugim sodelujejo.

Zavedati se moramo, da kmet s tem, ko obdeluje zemljo, skrbi tudi za boljše prehranske razmere divjadi. Bolj ko bodo lovci sodelovali s kmeti, bolj bodo kmetje sami skrbeli za divjad in manj bodo prijavljali škodo, zlasti pa ne vsake najmanjše škode. Zelo velik razlog za večanje škode od divjadi je pomanjkanje miru v osnovnem življenjskem prostoru divjadi v gozdu. Divjad, ki nima potrebnega miru, spremeni življenjski ritem, kar se najbolj pogosto kaže s povečanjem škode na gozdnem drevju, kot na kmetijskih rastlinah. Divjad, ki ne najde v gozdu potrebnega miru, se pogosto umakne na večje monokulturne kmetijske površine, s tem tudi poveča škodo. Da bi divjadi zagotovili potreben mir, bi morali zapirati gozdne poti za avtomobile tudi z rampami, s prepovedjo nabitja gozdnih sadežev in plodov. Posek v gozdu, ki bi se zarasel, bi bil za človeka nezanimivo, neprehodno grmišče. Takoj pa bi v gozdu naredili veliko miru, če bi bili lastniki psov dosledni, in bi imeli pse le za čuvaje na svojem dvorišču, ne pa da so odvezani, tako da izkoristijo vsak trenutek, da smuknejo v gozd in po mili volji gonijo ubogo divjad. Za to je kriva država, ki ne stopi na prste preštevilnim lastnikom psov, z zakoni, ali vsaj davki za lastnike psov.

O ugotavljanju in vračilu škode od divjadi pa kdaj drugič.

Franc Cerar

Urejena okolica koč.

PASTIRSKI PRAZNIK NA PLANINI LIPOVEC

Predzadnjo nedeljo v avgustu so na planini Lipovec nad Špitaličem pripravili pester program v okviru pastirskega praznika. Organizator prireditve je bil g. Vido Pirš iz Zgornjega Tuhinja - zakupnik planine, ki je v lasti ga. Lee Cmak Apfaltern iz Celja.

Praznovanje - udeležilo se ga je okoli 200 ljudi, ki jih je na planino zabilo lepo vreme in prijetno okolje, se je začelo z blagoslovom novega znamenja, ki ga je opravil tuhinjski župnik, in nadaljevalo s kmečkimi igrami ter predstavitevjo kmečkih opravil. Ekipe posameznikov in društev Podeželske mladine, med katerimi je bila tudi ekipa iz Blagovice, so se pomerile v številnih igrah - kot so smučanje na travi, hoja na hoduljah,

Na Lipovcu žgejo ogljje.

NARAVOSLOVNI TABOR V PIRANU

Letos je potekal že 12. naravoslovni tabor v Piranu. Vsako leto se ga udeležijo izbrani učenci iz OŠ občin Domžale, Trzina, Mengša, Moravč in Lukovice. Iz OŠ Janka Kersnika Brdo smo se udeležili: Špela Kveder, Lenart Capuder in Metod Celestina. Na taboru nas je bilo kar šestindvajset.

Dan pred odhodom sem še zadnjič pogledala v potovalko, da bi videla, ali imam vse potrebno. Vsa navdušena in razburjena sem se odpravila spat. Zjutraj sem se že navsezgodaj zbudila, saj sem vedela, da je pred mano še zadnja počitniška avatura. Hitro sem se oblekla in odfrčala v avto. Kmalu sva z mami prispeli na parkirišče, kjer so se že zbirali učenci, s katerimi naj bi si delila še zadnje počitniške užitke. Nestrpni smo se zrinili na avtobus in polni pričakovanja pogledali proti šoferju, kdaj bomo odrinili. Še preden smo se dobro zavedeli, smo že drveli po avtocesti. Nekaj časa je bilo v avtobusu dokaj mirno, a kasneje se je že vse razživele. Pogovarjali smo se o vsem mogočem in se tako začeli spoznavati. Ko smo tako včasih mimogrede pogledali skozi okno, je narava vse bolj in bolj dobivala podobo primorskega sveta. Kar naenkrat se je v našem avtobusu znašel starejši gospod, ki nam je razlagal o primorskih krajih, mimo katerih smo se peljali. Kmalu smo izstopili pri Sv. Petru in si

ogledali Tonino hišo, kjer hranijo etnološko zbirko. V njej smo videli, kako so včasih pridelovali olje. V zgornjem nadstropju pa je prikazano življenje istrskega kmeta v preteklosti. Ogledali smo si tudi steno ob reki Dragonji. Sprehodili smo se tudi ob njeni strugi. Spoznali smo, da moramo lepoto slovenskih rek bolj ceniti, kot pa jo cenimo. Proti večeru smo končno prispeli v Piran in se namestili v pension. To je bil zame naporen dan.

Naslednji dan smo obiskali soline. Spoznali smo zgodovino solinarstva, spoznali, kako so živeli ljudje, ki so se s solinarstvom preživljali. Ogledali smo si tudi Grašičevo zbirko kaktusov. Bilo je zanimivo, saj se nikoli prej nisimo tako podrobno poglobili v te čudežne rastline. Da pa bi imeli o kaktusih boljšo predstavo, nam je naš mentor Jure Slatner pripravil mikroskopiranje in razlago kaktusov. Poleg vsega tega učenja pa nismo pozabili na zabavo. Najbolj zabavno je bilo potapljanje. Pod vodstvom izkušene učitelja potapljanja smo se naučili tehnike in osnov potapljanja ter reakcijo ob različnih situacijah. Bila sem zelo nestrpna, kdaj si bom lahko naredila bombo in se potopila v skrivnostni svet morja. Želja se mi je uresničila. Bila sem zelo razburjena, saj sem si že od nekdaj želela, da bi se potapljala. Še preden sem z vso opremo odracala proti vodi, sem morala poslušati še dodatna navodila. A ker so moje misli že plavale med hobotnicami, sem nekaj navodil preslišala. No,

vlečenje vrvi in še nekaterih drugih. Tekmovalnemu delu pa je sledila družabna prireditev z nastopom narodnozabavnega ansambla.

Na planini Lipovec se od maja do oktobra pase 22 glav goveda in osem konj, družbo jim dela tudi par koz in nekaj perutnine, ki so večinoma v zakupnikovi lasti in za katere skrbi oskrbnik. Organizator mi je povedal, da upa, da bo takšna prireditev, ki je običajno na Menini planini, postala tradicija tudi na planini Lipovec, vsi obiskovalci pa bi mu verjetno pritrtili.

Maja Smrkolj
Foto: Gričar

ZAVAROVALNICA MARIBOR d.d.

SKLEPAMO VSE VRSTE ZAVAROVANJ!

Zastopstvo Kamnik, Perovo 27,
Kamnik

Tel.: 811 308, gsm: 041 500 300
popl., tel.: 735 327, Vrba 12, Lukovica

Življenje gre naprej in mi z vami!

in končno sem lahko skočila v vodo. Sprva sem bila malce razburjena, a kasneje sem se tako vživela v gladinah morja, da so me morali izvleči ven. Res, bilo je enkratno. Poleg potapljanja pa smo raziskovali tudi morske rastline in živali. Spoznavali smo, zakaj so pomembne morske rastline in čemu služijo morski ježki in ostale živali. Pri vsem tem odkrivanju pa sta nam učiteljici Mojca Kanduscher in Ada Švegelj omogočili, da nam je tema resnično postala zanimiva. Včasih smo bili kar malo utrujeni od vsega tega razlaganja, a zato smo se hitro zbudili, ko nas je v »roko vzela« učitelj telovadbe Brane Černogorski.

Nekaj novega pa smo občutili tudi v delavnici sproščanja, ki jo je vodila ga. Mira Marinšek. Ko smo se med poslušanjem mirne glasbe potopili v svet sanj in občutkov, smo se zbudili polni energije in veselja. Zdelo se mi je, kot bi se ponovno rodila.

No, da ne pozabim tudi o Piranu smo precej zvedeli. Nisem vedela, da ima Piran tako zanimivo zgodovino. Vse to nam je povedal izkušen razgledan domačin, poln energije. Na naravoslovnem taboru smo res uživali, poleg tega pa smo izvedeli tudi veliko novega. Zato bi se v imenu vseh treh, sebe, Lenarta in Metoda zahvalila učiteljem OŠ Janka Kersnika Brdo, da ste nas izbrali in občini Lukovica za finančno pomoč. Res, še enkrat vam hvala in upam, da bodo naslednji učenci prav tako uživali, kot smo mi. Hvala vam!

Špela Kveder

PREBEŽNIKA IZ TOBAČNE STROKE

Prvi prebežnik:

R. J. Reynolds je leta 1875 v Severni Karolini (ZDA) ustanovil podjetje za predelavo tobaka za žvečenje. Leta 1913 je tvrdka izdelala prvo cigareto camel. Od takrat dalje je posel cvetel. Po številu prodanih proizvodov in dobičku ga je v ZDA presegal le Philip Morris. Pravnuk ustanovitelja, Patrik Reynold, sedaj star okrog 50 let, človek, ki je petnajst let sam kadil, je pretresel tobačni svet.

Leta 1986 je pred nekim podoborom ameriškega kongresa nastopil proti kajenju! Od tedaj je velik borec proti potrošnji tobaka. Kaj je spodbudilo njegov odpor proti izdelku, ki je njegovi družini pomagal do bogastva? Spominja se, kako je moral gledati očeta, strastnega kadilca, ki je počasi umiral za pljučnim emfizmom: »Kadar se spomnim na svojega očeta, pred seboj zagledam moža, ki mu je vedno primanjkovalo diha in ki premišljuje, kako dolgo bo še živel.« Patrik se je odločil, da bo v svojem življenju naredil nekaj koristnega. »Spoznal sem, da bi lahko postal drugačen in bi iz svojega življenja nekaj napravil.«

Pravi, da bi bilo »zelo nemoralno«, če bi se še naprej zavzemal za prodajanje »dokazanega morilca«.

»Če je tobačna industrija roka, ki me je nekoč hranila, tedaj je ta roka hkrati umorila na milijone ljudi in umorila jih bo še milijone, vse dokler se ljudem ne bodo odprle oči in bodo spoznali nevarnosti kajenja.«

Drugi prebežnik:

David Goerlitz je bil kot fotomodel znan kot Winstonov človek v reklamah za cigarete znamke winston. Opustil je cigaretne reklame in postal govornik Ameriške lige za boj proti raku. Zakaj takšna sprememba? V nekem televizijskem intervjuju 29. decembra 1988, je rekel: »Obiskal sem svojega brata na oddelku za rakaste bolezni bostonske bolnišnice. Na lastne oči sem videl rezultate svojega dela, trpeče bolnike, ki se imajo za svojo rakasto bolezen zahvaliti kajenju. Zavedel sem se, kako uničujejo se kajenje odraža na žrtvah samih, pa tudi na žrtvah žrtev, na njihovih družinah. Videl sem moške, ki še niso imeli petdeset let - brez las, s cevkami v vratu in želodcu. Počutil sem se krivega in odločil sem se, da preneham s tobačnimi reklamami. Etika - morala ne gleda obrazov! V družbi ji je prijeten, kdor je pošten in pravičen!«

Dolenc Anton, predsednik Zveze društev nekadilcev Slovenije

NAJSLAJŠI KROF STA POJEDLA VERONIKA BOHINC IN ROBERT KOTNIK

V nedeljo, 3. oktobra je ŠD Krašnja v sodelovanju z GP Trojane, občino Lukovica in SZ Domžale že 14. organiziralo Tek za krof in 6. pohod za krof.

Teka se je udeležilo 71 rekreativk in rekreativcev, pohoda pa 123. Z 8500 m dolgo, dokaj zahtevno progo je v moški konkurenci najhitreje opravil Prevoljčan Robert Kotnik s časom 31,37. Le sekundo pa za njim je zaostal Zdravko Volkar, ŠD Šmartno, tretji po času v absolutni konkurenci pa je bil Žiga Kmetič, šmarnogorska naveza, čas 32,25.

Dvojno absolutno zmago atletov - predstavnikov naše občine pa je z izjemnim tekom in časom 38,01 pritekla članica ŠD Krašnja Veronika Bohinc, pred Darjo Kokalj, tudi domačo atletinjo, tretja pa je bila Ižanka Jerca Zrimšek s časom 50,10. Velik uspeh domačih atletov pa je dopolnil tudi Robert Martjančič ŠD Krašnja, ki je zmagal v kategoriji moških do 20 let.

Zmagovalci v mlajši kategoriji dečkov in deklic na 2000 m dolgi progi pa so postali: Bernard Jarc - AK Domžale, Adela Lučič AK - Trbovlje in Domen Jarc AK - Domžale. V kategoriji starejših dečkov pa je bil Lukovčan Robert Pestotnik odlični drugi.

Kot zanimivost prireditve naj omenim tudi, da smo na minuli prireditvi vpisali že 1000. start tekača, da sta bila najstarejša udeležena teka Rožica Lampe iz Ljubljane in Slavko Šalamun iz Vrhnike, naj množična ekipa pa atleti AK Domžale. Veliko zanimanja med udeleženci in gledalci pa sta bila deležna podeljevalca športnih odličij, Gregor Cankar, tretji v skoku v daljavo na letošnjem SP v Španiji in tekač na 400 m Matija Šestak, ki je bil na tem prvenstvu 11.

Marjan Štrukelj

NOGOMETNO SREČANJE ELEKTROINSTALACIJE SKOČAJ - ZLATO POLJE

Da preizkusi razsvetljeno igrišče v Zlatem Polju tudi ekipa zaposlenih delavcev samostojnega podjetnika el. instalacije Milana Skočaja z Vira ni zgolj naključje, ampak je bila uresničena načrtovana zamisel obeh ekip.

Že leta 1995, ko smo pričeli z deli na igrišču, je g. Skočaj prispeval svoj delež pomoči ŠD Zlato Polje, tokrat pa nam je omogočil razsvetlitev, tako da občasno koristimo asfaltno ploščad tudi v večernih urah. Moram poudariti, da je bilo to delo opravljeno tudi s pomočjo občine Lukovica, dogovori z g. Tomažem Cerarjem so bili uresničeni. Poletni večer, katerega smo določili za srečanje, je bil kot nalašč idealen za nogometno igro, katere se je poleg zaposlenih udeležil tudi sam šef g. Milan Skočaj z ženo, na srečanju pa smo imeli priložnost pogovora tudi z direktorjem Termita iz Moravč, g. Petrom Janežičem.

Naj povem, da je bila sama tekma zelo korektna, obe ekipi sta prikazali lep nogomet, polno razburljivih scen ter vrsto dinamičnih akcij. Za nekaj časa je na mesto vratarja vstopil tudi sam šef ter z dobrimi obrambami dokazal, da je še vedno več z žogo, da še vedno živi z duhom športnika, kot je v mlajših letih.

Sicer pa se je srečanje spremenilo v družabni in prijateljski klepet, ki smo ga bili veseli vsi navzoči. Ob koncu naj bi izrazil zahvalo članov ŠD Zlato Polje g. Skočaju in pa občini Lukovica za razumno pomoč, s katero smo obogatili in polepšali zlatopoljsko igrišče.

T. Habjanič

3. TURNIR MALEGA NOGOMETA NA TROJANAH

V nedeljo, 22. avgusta, so na Trojanah priredili 3. turnir v malem nogometu, ki se ga je udeležilo 6 ekip s Trojan, Izlak, Mlinš in Čemšenika.

Po pestrem športnem dogajanju in precej napetih dvobojih je bil za najboljšega strelca razglašen Resnik iz ekipe Mlinše. Četrto mesto je na koncu osvojila ekipa Trojane, ki je bila pod vodstvom Zlatka Udoviča tudi organizator turnirja. V boju za tretje mesto so bili slabši od ekipe Izlak. V finalu pa sta se pomerili ekipa Mlinše in trojanski Antinom, ki je na koncu osvojil turnir.

M.S.

ŠAHOVSKO PRVENSTVO ZA POKAL OBČINE LUKOVICA

V petek, 3. septembra, ob 17. uri, se je v gasilskem domu v Šentvidu pričelo tekmovanje v šahu za pokal občine Lukovica. Tekmovanja se je udeležilo osem ekip. Ekipe so zastopali šahisti krajevnih skupnosti, OŠ Brdo in mlajši srednješolci iz občine Lukovica. Po žrebanju ekip se je pričelo prvo kolo prvenstva. Naravnali so štoparice 30 minut in igralci z belimi figurami so po prvi potezi vklopili ure nasprotniku, s tem pa se je zagrizen boj za vsako zmago začel.

Med opazovanjem šahistov na bojnem polju šahovske deske z štirinajstdesetimi polji se mi je porodilo vprašanje, zakaj je ta šport sploh privlačen, zakaj nekateri pravijo, da šah ni šport. Opazoval sem zamišljene obraze šahistov, ki so bili enkrat veseli, drugič resni, tretjič besni in radostni. Poseben utrip so dajali mlajši tekmovalci, saj so med popolno tišino večkrat naglas razmišljali: »Oh, sem neumen, kaj sem mu šenkal, pa kako nisem videl,« o svojih potezah. Po vsem tem, kar sem

doživel, mi je postalo bolj jasno, zakaj je kraljeva igra šah tako zanimiva.

Po četrtem kolu prvenstva je vodila ena od treh ekip KS Prevoje: 1. Prevalje (11), 2. Prevoje I. (8), 3. Rafolče (7) in Prevoje II. (7), 4. OŠ Brdo I. (6), 5. Krašnja (5), 6. OŠ Brdo II. (4), 7. srednješolci. Odmor s sendvičem in sokom, kar je pripravil organizator, je vlil nove moči še za naslednja tri kola. Po petem kolu so bili rezultati zelo izenačeni, saj sta na prvem in drugem mestu bili kar po dve ekipi. Pred šestim in sedmim kolom so se pričela preračunavanja, možnosti za zmago in ostala mesta na tabeli. Po napetih in hudih bojih so na koncu slavili: 1. Prevoje I. 17 točk v ekipi: g. Hribar J., g. Cijan L., g. Rukavina S.

2. Rafolče 16 točk v ekipi: g. Beden T., g. Jemec V., g. Dolinšek M. 3. Prevoje II. 15 točk v ekipi: g. Andrejka M., g. Andrejka F., g. Urankar A. 4. Prevalje (15) 5. Krašnja (11), 6. OŠ Brdo I. (6), 7. OŠ Brdo II. (4) in 8. mladi srednješolci.

Moram še poudariti, da je ostal nepremagljiv na tem prvenstvu le g. Hribar J., saj je osvojil vse možne točke.

Na koncu tekmovanja je predsednik šahovskega društva g. Viktor Jemec čestital vsem ekipam in posameznikom za uspehe in vztrajnost na tem turnirju. Še posebej pa se zahvaljuje gostitelju, Prostovoljnemu gasilskemu društvu Prevoje in pokrovitelju Občini Lukovica. Vabi tudi vse šahiste, da pridejo ob petkih v gasilski dom Prevoje, preizkušat čar šahovske igre in svojih moči.

Danilo Kastelic

MOTO SLALOM V LUKOVICI

Lukovica je že dolga leta znana po odličnih motoristih. V osemdesetih letih so to bili vrhunski motokrosisti (Bernard Urbanija, Vladimir Andrejka, Marjan Avbelj), ki so kraljevali po stezah bivše Jugoslavije. Tradicija vožnje na motorjih se nadaljuje s tekmovanji v moto slalomu. Slednje je že peto leto zapored odlično organiziralo AMD Lukovica na čelu s predsednikom Bernardom Urbanijo, ki je povedal: »Najpomembnejše je, da se mladi, ki jih je največ, udeležijo tekmovanja in se naučijo spretnosti vožnje. Sprva je bilo to tekmovanje sredi Lukovice, potem pa smo privedeni prostor preselili na parkirišče pred tovarno Mojca, ki je tudi za prihodnje najbolj primeren prostor za to vrsto tekmovanja z motorji v Lukovici«. Pomembno je, da se v občini Lukovica kaj dogaja, in to peti moto-slalom za pokal Avto Cerar SEAT, ki je bil devetnajstega septembra, zagotovo je. Tekmovalci so morali prevoziti 52 kegljev in pokazati veliko spretnosti, razvrščeni pa so bili v sedem razredov. Daleč največ jih je bilo v razredih do 80 ccm (16 tekmovalcev, po večini z avtomatiki) in enduro (7). V ostalih razredih pa: podmladek (3), kros 60 ccm (1), skuter (4), do 750 ccm (3) in nad 750 ccm (1). Tekmovalci so vozili dve vožnji, seštevek obeh pa se je štel za končni rezultat. Največkrat sta bila na štartu Bernard Urbanija-Mišo (v štirih razredih oz. osmih voznjah in Vladimir Andrejka (trije razredi, oz. šestih voznjah). Največ (dve zmagi) je zabeležil Bernard Urbanija (enduro in skuter), njegov sin Mike je bil najboljši v razredu podmladek. V razredu do 60 ccm - kros je nastopil le en tekmovalec, to je bil Klemen Eržen, ki si je že s samo udeležbo na tekmovanju zagotovil pokal za prvo mesto. Anže Andrejka je bil najhitrejši v razredu do 80 ccm, v razredu do 750 ccm je zmago slavil Dino Klemenčič, v razredu nad 750 ccm (le en tekmovalec) in pokal za prvo mesto - Blaž Geržar. Pokal najboljšim v vseh razredih je podelil direktor glavnega pokrovitelja Avto Cerar d.o.o., Jože Cerar, tudi sam nekaj uspešen motokrosist.

Rezultati

Razred podmladek:

1. Mike Urbanija (suzuki), 2. Nejc Andrejka (suzuki), 3. Marko Dovjak (suzuki).

Razred do 60 ccm - kros:

1. Klemen Eržen (kawasaki), le en tekmovalc,

Razred do 80 ccm:

1. Anže Andrejka (suzuki), 2. Beno Andrejka (tomos), 3. Vladimir Andrejka (tomos).

Razred skuter:

1. Bernard Urbanija-Mišo, 2. Jani Klemen, 3. Vladimir Andrejka.

Razred do 750 ccm:

1. Dino Klemenčič (suzuki), 2. Vili Pustotnik (suzuki), 3. Bernard Urbanija-Mišo (suzuki).

Razred nad 750 ccm:

1. Blaž Geržar (kawasaki), le en tekmovalc.

Razred enduro:

1. Bernard Urbanija-Mišo (KTM), 2. Rajko Cvetko (kawasaki), 3. Vladimir Andrejka (KTM).

Večina tekmovalcev je bila iz občine Lukovica.

Miran Kokalj

Štartni prostor

HOKEJ NA ROLERJIH

Hokej na rolerjih je sorazmerno mlada športna panoga, ki se v zadnjem času vse bolj uveljavlja tudi v Sloveniji. Ker je ta šport večini še neznan, smo se odločili za pogovor z g. Bernardom Urbanijo, lastnikom Športno rekreativnega centra RCU v Lukovici, ki vseskozi spremlja in se tudi aktivno vključuje v razvoj tega športa.

Povejte nam nekaj besed o hokeju na rolerjih pri nas.

V Sloveniji je organizirana liga, v kateri nastopa 25 ekip, ki nastopajo za državno prvenstvo. Te ekipe pretežno sestavljajo športniki hokeja na ledu, saj sta si hokej na ledu in hokej na rolerjih dokaj podobna. Treningi in priprave potekajo v spomladanskem času, medtem ko se tekmovanja odvijajo v poletnih mesecih. Ker je ta zvrst športa pri nas še v razvojni fazi, bi nujno potrebovali zvezo, ki bi skrbela za aktivnost in organizacijo te športne panoge. Prepričani smo, da bi tovrstnem športu lahko namenili večjo pozornost, sploh sedaj, ko je vedno več mladih rolerjev.

Kako se v ta šport vključuje občina Lukovica?

Tudi v občini Lukovica imamo ekipo, ki deluje pod okriljem Hokejskega kluba Prevoje, treningi in tekmovanja pa se odvijajo v RCU Lukovica, kjer je eno boljših pokritih igrišč za hokej na rolerjih v Sloveniji.

Pred kratkim ste gostovali tudi v Avstriji?

Prejeli smo povabilo avstrijske zveze za hokej na rolerjih, da nastopimo kot sparing partnerji avstrijski reprezentanci v sklepnem delu priprav za turnir A skupine.

Za to srečanje je bila sestavljena ekipa iz Roces kluba Kranj in HK Prevoje (Boštjan Tekavec, Janez Urbanija, Mario Troha in Grega Čurčija). Ekipo je okrepil še Boštjan Kos - državni reprezentant v hokeju na ledu.

Kako pa je bilo na sami tekmi?

Tekma, ki je bila v avstrijskem Kapfenbergu, je bila vseskozi zanimiva in izenačena, razen v zadnjem delu igre, ko so po nekaj neizkoriščenih priložnostih naše ekipe domači hokejisti prišli do vodstva, ki so ga zadržali do konca tekme.

Končni rezultat je bil sicer v korist avstrijskih tekmovalcev, vendar ne gre pozabiti, da je avstrijska reprezentanca v A skupini hokeja na rolerjih.

Na koncu naj še poudarimo, da bodo v septembru v RCU pričeli z rednimi treningi hokeja na rolerjih. To velja tudi kot povabilo za vse osnovnošolce, ki bi se radi ukvarjali z tem športom, naj se oglasio v RCU Lukovica, kjer jim bodo postregli z dodatnimi informacijami.

Iztok O.

POHOD NA KARAVANKE

Planinsko društvo Blagovica ima v svojem letnem načrtu vsak mesec pohod. Dan v mesecu pa vodnik izbere, kadar je napovedano lepo vreme. V septembru je bil pohod načrtovan v planine Karavank.

Vodnik Bojan Pustotnik je skoraj malo vremenarja, zato je ugotovil, da bo v soboto, 11. 9. 1999, lepo vreme in je planincem napisal vabila za pohod na Kladivo 2094 m in Veliki vrh 1088 m.

Navedenega dne ob 6. uri zjutraj, kot ponavadi, smo se planinci zbrali v Blagovici pred našim reklamnim kozolcem in se pripravili ter dogovorili, do kje se bomo peljali z avtomobili. Pred kozolcem se nas je zbralo 20 pohodnikov in med nami je bil tudi 2-letni David Barlič, ki je imel veliko korajžo premagati dva dvatisočaka, seveda v spremstvu svojega očeta. Malo pred 8. uro smo parkirali avtomobile v dolini Šije. Nato nas je vodnik Bojan pričel voditi v strmino po lepo markirani planinski poti. Ob 9.30 uri smo prišli na vrh, imenovan Škrbina, kjer poteka slovensko-avstrijska meja. Na tem delu je državna meja zelo slabo označena, je pa zaradi prepadov na avstrijsko stran neprehodna.

V lepem sončnem vremenu je bila pot zelo zanimiva. Hoditi po strmini in gledati več sto metrov globoke prepade na avstrijsko stran. Ko to pogledaš, te kar zmrazi.

Ob 11. uri smo premagali prvi dvatisočak, Kladivo. S tega vrha je bil preču-

dovit pogled na Storžič in planino Kofce ter na avstrijsko stran vse do Celovca. Po krajšem počitku in občudovanju mogočnih grebenov pod seboj smo pot nadaljevali in ob 12.30 uri prišli na drugi dvatisočak, imenovan Veliki vrh. S tega vrha smo se utrujeni spustili v dolino in malo pred drugo

uro prišli v planinski dom Kofce, kjer smo se okrepčali z enolončnico. Poleg planinskega doma je dom Planšarija, kjer so imeli zelo dobro pecivo, imenovano miške. Tudi miške smo poskusili. Po okrepčilu in počitku smo zelo zadovoljni zapustili Kofce in se vrnili domov.

Viktor Us

ZOPET VARPA V KRAŠNJI

Deževno sobotno jutro ni najbolj vzpodbudno napovedovalo tekmovanja v VARPI v Krašnji. Po skoraj enoletnem počitku zaradi različnih interesov, in v dilemi metanja na 20 m in 15 m smo varpisti Krašnje gostili najboljše metalce iz Gozd Martuljka ter Ljubljane. Vodja sekcije, g. Požar, se je verjetno zadnjič dogovarjal z g. Nandetom o najemu travnika ob Radomlji. Drugo leto bo na tem poligonu že verjetno odstavni pas nove avtoceste.

Ker pravi pregovor, da je točnost lepa čednost, smo točno ob 10.00 začeli. V imenu ŠD Krašnja je vse prisotne lepo pozdravil g. Marjan Štrukelj, nadaljnja navodila o poteku tekmovanja pa je povedal g. Anton Požar.

Tekmovanje na 12 metov na cm ni prineslo nobenih večjih presenečenj, saj so bili v vodstvu sami stari mački varpe. Najboljši je bil g. Terkaj iz VK Ljubljana, ki je nametal samo 124 cm, vendar meče samo na 15 m. Drugo mesto s samo 140 cm je dosegel prav tako član VK Ljubljana, g. Sašo Babu-

der. Tretji rezultat s 154 cm pa gre v Gozd Martuljek s Francem Potočnikom. Domači igralci so se kar dobro odrezali, saj se je vsa peterica uvrstila v zgornji del razpredelnice.

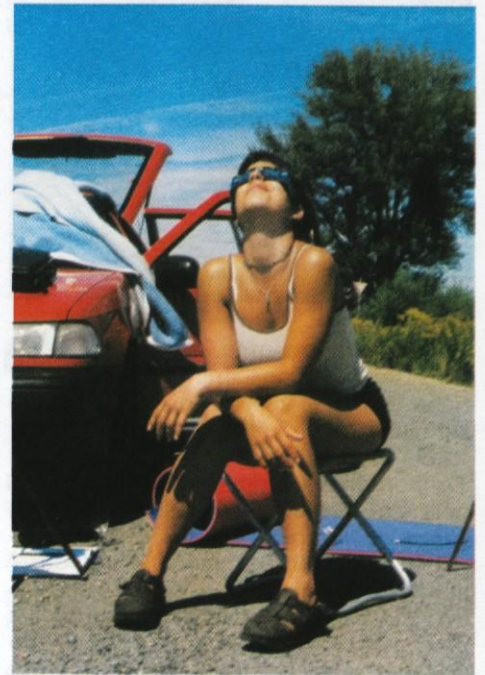
Nato so sledile borbene igre. Po že prej prijavljenih trojkah igralcev, so bili razdeljeni v skupine, glede na rezultat. V igri vsaka ekipa z vsako ekipo do 12 točk so se Krašnjani (Požar, Pirnat, Pervinšek) uvrstili na tretje mesto. Zmagala je I. ekipa Ljubljane, pred II. ekipo Gozd Martuljka. Po končani razglasitvi rezultatov je sledil še prijetnejši del tekmovanja. Zaključek je bil na dvorišču g. Požarja in njegove žene, ki nas je toplo sprejela in nam pomagala pri razdelitvi hrane.

Ob koncu se vsi krašnjijski varpisti zahvaljujemo Tonetu in Boži ter upamo, da se naslednje leto zopet dobimo v Krašnji, tudi z g. Štefanom Cerarjem, ki je v premoru, ko se ni tekmovalo, odjadral med slikarje v Ljubljano.

Za vas opazoval
Janez Rode

DOGODEK STOLETJA?

Ob štirih zjutraj zazvoni ura. Zunaj nevihta. Spal sem samo dve uri, saj sem prejšnji večer pozno v noč izdeloval filter za objektiv. Vsakdo bi v takšnih okoliščinah omahoval, vendar je odločitev padla. Ob petih gremo, pa bo kar bo. Za nas popolni sončni mrk ne bo nikdar več tako blizu. Branka, Matija in jaz smo se v temi in nevihti odpravili proti avstrijski meji ter nato do Madžarske, kjer naj bi bil sončni mrk viden najbolje. Bolj ko smo se približevali cilju, lepše je postajalo vreme.

Na izbrano mesto smo prispeli več kot dve uri prekmalu. Sopotnika sta se odločila, da še malo zaspita, zame pa so se začele še zadnje priprave. Gledanje v nebo. Kam potujejo oblaki? Bo mrk viden ali ne? Postavil sem stojalo, nanj pritrdil aparat ter ga usmeril v sonce. Na list papirja sem si zapisal vrednosti izpostavitve filma, število posnetkov... V tem času se je nabralo že kar lepo število opazovalcev. Končno sta se zbudila tudi Branka in Matija in skupaj smo čakali na pričetek mrka. Nebo se je popolnoma zjasnilo in nastali so idealni pogoji za opazovanje.

Po naših izračunih se je pričelo. Vsi smo se skozi zaščitna očala zazrli v nebo. Sonce je začelo počasi, a vztrajno izginjati. Pričel sem fotografirati. Čas je tekel čedalje hitreje in bolj ko se je bližal čas popolnega mrka, bolj smo postajali nervozni. Ko je luna zakrila že velik del sonca, je temperatura pričela občutno padati in začelo se je mračiti. Navdušenje je raslo. Na nebu je ostal le še majhen del sonca in veter se je umiril. Tik pred pojavom popolnega mrka so po pokrajini pričele potovati svetle in temne proge svetlobe. Bilo je čudovito. Zatem se je pojavil enkratni diamantni prstan, nato sta sledili dve minuti in nekaj sekund popolnega sončnega mrka.

To sta bili najkrajši minuti mojega življenja. Po zastavljenem načrtu sem čim več poskusil zabeležiti na fotografski film.

Celotno obzorje je bilo, kot bi opazoval sončni zahod, proti zenitu pa je bilo nebo vedno bolj temno modro. Skoraj na vrhu neba se je pojavila črna pika, okoli nje je sijala sončeva korona. Ozračje se je popolnoma umirilo in močno ohladilo. Prekrasen občutek!

Nato si je sledilo zaporedje dogodkov v obratnem vrstnem redu. Ponovno se je pojavil diamantni prstan, nato je zasijalo sonce, ki ga ni bilo več možno gledati s prostim očesom, pojavile so se svetle in temne proge, ter vsi krajci dokler luna ni popolnoma izginila izpred sonca.

Domov smo se vračali polni vtisov in presrečni, da smo se kljub začetni negotovosti odpravili na pot in videli popolni sončni mrk. Vsekakor, če ne dogodek stoletja, dogodek, vreden ogleda. Leta 2002 se javim iz Avstralije...

Tomaz S.

NI ME PRINESLA ŠTORKLJA - PADLA SEM Z NEBA

Iz pogovora z Ireno Kotnik

Radi sanjate? Sanje so včasih tako prijetne in tako resnično nepozabne, da bi si jih želeli sanjati vsako noč - morda tudi večkrat v noči.

Za veliko ljudi so najlepše sanje leteti, imeti krila ali pa čudežno preprogo; doživeti občutek lebdenja, občutek, ko ne čutiš zemeljskih spon, ko se počutiš kot bog.

Irena je te sanje doživela.

Odločitev, ki je ne obžaluje

Irena gre letos pozno jeseni na faks in si je zaželela še enkrat zadnjič početi nekaj zelo bistrilno-odklopljenega, preden ji bodo popolno sprali možgane; prav zato se je odločila za tandemski skok z letala s svojimi prijatelji.

Povezali so se z najbližjim padalskim klubom, se dogovorili za tandemski skok in v nedeljo zjutraj s polnimi hlačami bolj ali manj navdušeno poslušali peti črčike ob pristajalni stezi v Lescah.

Priprave

Vsak je dobil svojega inštruktorja oz. inštruktorico, kateri/a mu je razložil/a način iz-skoka, odprtja rok pri padanju/lebdenju in končno tudi pristanka.

Stvar

Po inštrukcijah je Irena v svojem eskimskem kompletu zlezla v letalo. Vrata letala se niso zaprla. Vzleteli so.

Pogled na okoliške vasi s ptičje perspektive je bil božanski. Po nekaj minutah se je vsakemu od štiriperesne deteljice inštruktor od zadaj pripel na varnostni pas tako, da sta bila speta skupaj kot eden.

Inštruktor Robi jo je še »zadnjič« pred skokom vprašal, če je pri sebi, in Irena mu je zopet vztrajno odgovorila: »NE!« nato sta odskočila...

Val zraka je silovito butnil v njuno telo, vendar tega Irena zaradi navdušenosti in občutka prostega pada sploh ni začutila. Adrenalin je ves čas prekipeval, ko sta s pospeškom 9,8 m/s² povečala svojo hitrost do približno 220 km/h in nato le še vrtoglavo padala. Nato pa sta kar nekaj uro dolgih trenutkov pri stalni hitrosti uživala.

Irena je komaj hladila svojo ponorelo kri, opazovala mravlje na zemlji, ki so bile vedno bolj podobne hišam - presneto. Želela si je, da bi občutek trajal večno - spoznala je enega devetih užitek svetla.

Žal se ljudje sploh ne zavemo precej dobrih stvari, vsaj dokler le-te niso že mimo. Robi jo je potrepljal po ramenu in, čeprav nerada, je storila, kar je bilo dogovorjeno, odprla je padalo.

Sunek pri odprtju je zelo sunkovito predramil, kakor v snu srkajočo užitke, Ireno. »Kaj se dogaja?« se je vprašala, ko se je vse ustavilo v brezzvezni sedanjosti, ki ji ni ponujala prelestnih občutkov. Reči kaj naglas pa vendarle ni zmogla.

Še za konec

Kar mi je Irena pri intervjuju najprej rekla, vam bom zaupal šele sedaj, ker - morda - poprej ne bi razumeli, kot bi morali.

Tandem je:

- nepozabna avantura,
- šokanten občutek prostega pada,
- doživetje pospeška do vrtoglave hitrosti,
- svoboda gibanja v tretji dimenziji,
- relativnost časa in prostora,
- zvrhana mera adrenalina,
- dokaz, da Vas je nekaj v hlačah!

Jure Kastelic

AGITATOR!?

Naj vam za začetek povem kratko zgodnico. Za devetimi gorami, devetimi koruznimi polji in devetimi gradbišči, se po več letih srečajo sošolci, ki so skupaj gulili osnovnošolske klopi. Po nekaj popitih kozarčkih, gostega soka seveda, se vprašajo, zakaj se večkrat ne dobijo. Tu se tako nič ne dogaja, vedno je treba na zabavo odriniti drugam. Zakaj pa ne bi tudi pri nas, po zgledu drugih krajev organizirali kakšen koncert. Super! Pojdimo na občino, se dogovorimo za dvorano, pripeljimo nekaj skupin in preidimo od besed k dejanjem. »Sanja pujs o koruzi s smetano«, pravijo. Ja, dragi moji, kulturni dom pa ni kar tako, uporabljajo ga lahko le kulturna društva. In glej jih nadobudneže, čez nekaj dni se zopet pojavijo ti trmasti Titovi pionirji, tokrat z dokumenti o novoustanovljenem kulturnem društvu. No, in tako se je čisto nehote rodilo kulturno društvo Agitator. Trn v peti mnogih.

Začel se je dolgotrajen boj z mlino, ki ga počasi žal izgubljam. Pripravili smo nekaj rock koncertov, pa tudi čisto pravega klasičnega. Kjer so mladi od popolnih začetnikov do tistih z akademije igrali maloštevilnemu občinstvu. Predvsem starem društvenikov in nastopajočih. Tako smo z vsemi častmi pokopali misel o organizaciji koncertov klasične glasbe. Slava jim! Sodelovali smo že pri dveh glasbenih predstavah v Kamniku in Ljubljani. Zdaj pa že drugo leto delamo na projektu gledališke igre Arturja Millerja »The Crucible«. Nismo pa še rekli zadnje glede koncertov. Kmalu se bo zopet »zakuhal« rock koncert. Zato vsi po nove plesne čevlje in garderobo ali pa na Vir po vato.

Vseh teh naših vragolij pa ne bi bilo brez pomoči občine Lukovica in naših zvestih sponzorjev: GP Trojane, Pizzeria Furman, Študentski servis Domžale in vseh ostalih, ki nam stojijo ob strani.

Člani kulturnega društva Agitator

tišina

Med stene ujeta,
z nočjo prepojena,
pesem tišine,
pesem trpljenja.
Večna tišina,
samota prekleta,
trpeča belina
med stene ujeta.
Sveča brez ognja,
jesenska sivina,
vrata zaprta,
večna tišina.

GALA

trava zelena
zemlja s krvjo prepojena
drevesa mogočna - priče trpljenja
mir in tišina
v vetru bolečina
beli križi
sence črnih nun
1914-1918
Verdun

GALA

ŠENTGOTARD, MOJ ROJSTNI KRAJ

Šentgotard je moj rojstni kraj,
tja vedno vleče me nazaj,
še čisto majhna sem bila,
ko s tega kraja sem odšla.

Prelepe lipe ga krase,
nad njimi hribček smeje se,
ta ljubka, mala cerkva,
še lepšo mu podoba da.

Kadar za vedno bom zaspala,
v tem kraju rada bi ostala,
tam mirno bom počivala,
in sanje večne sanjala.

Ana Pungartnik

Že leto dni te črna
zemlja krije,
v gomili tihi mirno
spiš.
Srce tvoje več ne
bije,
v naših srcih še živiš.
V spomin
25. septembra 1999,
je minilo žalostno

leto, odkar nas je zapustil dragi mož,
oče in stari ata

JOŽEF PRELOVŠEK

iz Čepelj 3 pri Lukovici

Iskrena hvala vsem, ki z mislijo nanj
postojite ob njegovem grobu, prinašate
cvetje in prižigate sveče.

Vsi njegovi

ZAHVALA

Na slovesno prireditev na Gočaju so
bili povabljeni mnogi. Kot svoj prispe-
vek je Gostišče Trojane in direktor gos-
pod Bojan Gasior počastil povabljene s
kosilom v Garni hotelu. Za ta dar se mu
javno zahvaljujem z željo, za čim boljše
poslovne uspehe.

župnik Jože Vrtovšek

Na Prevojah je v soboto, 9. oktobra,
generalni vikar ljubljanske nadškofije
prelat Božidar Metelko blagoslovil
kapelico Matere Božje.

Kapelica stoji pri domačiji Stojc. Bla-
goslova se je udeležilo veliko ljudi. »Vra-
ta v našo župnijo in občino so sedaj z
ljublanske strani lepša in zgovornejša!«
je izjavil gospod župnik Andrej Svete.

Odšla si tja,
od koder ni vrnitve,
a spomin
nate je večn.

ZAHVALA

Marija Žavbi
iz Kranjega Brda

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste ka-
korkoli pomagali in sodelovali ob smrti
pokojnice in se udeležili tako številnega
spremstva ob njeni zadnji poti.

Hvala vsem!
Vsi njeni

ZAHVALA

Ob prezgodnjem
slovesu od našega
dobrega očeta

PETRA OVCA

iz Zgornjih Lok

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodni-
kom, sosedom, prijateljem in znancem
za izrečena sožalja, darovano cvetje,
sveče in svete maše ter drugo pomoč.
Hvala gospodu župniku Jožetu Vr-
tovšku za lepo opravljen pogrebni
obred, pevcem Lipa Trojane za zapete
žalostinke, trobentaču za zaigrano Tiši-
no. Hvala članom Gasilskega društva
Blagovica za spremstvo in gospodu
Matjažu Markovšku za besede slovesa.
Hvala vsem, ki ste se v tako velikem
številu poslovili od njega.
Še enkrat vsem in vsakemu posebej
iskrena hvala!

Ni dano ti bilo,
da živel bi v hiši tej.
Ni dano ti bilo
se veseliti,
srečo z drugimi deliti.
Vseposod zeva praznina,
iz src naših kriči bolečina...

POTUJOČA KNJIŽNICA V »VSAKO VAS«

Kako pravilna je bila odločitev, da se
potujoča knjižnica ustavi ne samo v Luk-
ovici, Krašnji in Blagovici, ampak po-
skuša najti svoje stalne odjemalce tudi v
manjših vaseh naše občine in s tem širiti
razgledanost ter veselje do branja dobre
knjige, nam vsakič sproti dokazuje veli-
ko število mladih in starejših, ki si z ve-
seljem sposodijo kakšno knjigo za ob-
vezno branje ali pa za branje ob dolgih
jesenskih večerih. Bliža se zima in časa
za branje bo dovolj, zato povprašajte
prijatelje ali pa znance, kdaj pride potu-
joča knjižnica v vaš kraj in prijazno ose-
bje knjižnice vam bo rado ponudilo
knjigo, ki jo boste hoteli imeti.

Juteršek Drago Dadi

Tako tiho, skromno
si trpela,
takšno tudi življenje
si imela,
zdaj rešena vseh si
bolečin,
za tabo ostal bo lep,
a boleč spomin

ZAHVALA

V štirinosemdesetem letu starosti nas je
po dolgi in težki boleznini zapustila naša
dobra mama, stara mama in prababica

ANGELA NOVAK

po domače Urankarjeva mama s Trojan,
roj. Kropivšek

Ob boleči izgubi se iskreno zahvalju-
jemo vsem sorodnikom, sosedom, pri-
jateljem in znancem za izrečena sožalja,
za darovano cvetje, sveče in svete ma-
še. Zahvaljujemo se gospodu župniku
Marku Pajku, cerkvenim pevcem in
pogrebem za lepo opravljen pogrebni
obred, sosedu gospodu Ladu Goričanu
za lepe poslovilne besede in pevskeemu
zboru Lipa za zapete pesmi. Posebna
zahvala osebjemu Doma počitka Mengeš in
UKC - dializnem oddelku za zdravniško
skrb in nego med njeno boleznijo.
Še enkrat hvala vsem in vsakemu pose-
bej, ki ste imeli našo mamo radi in jo v
tako velikem številu pospremili na njeni
zadnji poti.

Vsi njeni

FRANC PETEK

Kmalu bo minilo dve
leti odkar si za vedno
odšel.
Še vedno ne
moremo dojeti.
Tako tih je naš dom.
Pogrešamo te vsi,
še rože, gozd in steza.
Tvoj duh je z nami, a praznina v našem
domu nas še vedno boli.

Žaljujoči

DUNLOP

Poletja ni več. Vozne razmere na cesti so iz dneva v dan slabše. Tako, kakor bomo mi zamenjali našo letno obutev za bolj grobo zimsko, je prav, da tudi naši jekleni konjički zamenjajo svoje letne pnevmatike za zimske. Pripravili smo vam nekaj nasvetov o pravilni uporabi in shranjevanju pnevmatik. Že stari pregovor pravi: Nimam toliko denarja, da bi poceni kupoval in tako se nam vsak tolar več dan za dobro pnevmatiko povrne nekajkrat tudi pri varnosti na cesti.

Letne pnevmatike bomo očistili, posušili ter namazali s sredstvom za boljšo prožnost gume. Shranili jih bomo v suh in temen prostor za naslednje leto. Če pa so pnevmatike montirane na kolesnih obročih jih bomo poleg že navedenega še dodatno napolnili po navodilih proizvajalca.

Po zakonu v cestnem prometu mora imeti vozilo na eni oziroma na obeh pnevmatikah istega proizvajalca. Imeti pa morajo isti profil, višino in širino.

Za svojo varnost bomo najbolj poskrbeli, če bo globina profila naših pnevmatik znašala vsaj 1,5 mm, kar je minimum po zakonu. Če pa damo kaj na varno vožnjo pa vsaj 3 mm.

Sami bomo večkrat kontrolirali pritisk v pnevmatikah, ki naj bo takšen, kakor ga priporoča proizvajalec vozila. Največkrat se pritisk v pnevmatikah spreminja in zadaj razlikuje. Ne pozabimo na rezervno kolo.

Preglejmo izrabljenost pnevmatik. Če so vaše pnevmatike brez profila po robovih, potem bi bilo zelo pametno peljati vozilo na nastavev podvozja - optiko.

Starost pnevmatike. Se sploh spomnite, koliko časa že imate vaše pnevmatike. Ne samo leta, tudi prevoženi kilometri vplivajo na pnevmatiko. Priporočljiva menjava je na 6000 prevoženih kilometrov oziroma na vsakih 5 let. Sama življenjska doba pnevmatike je 5 let, ne glede na število prevoženih kilometrov.

Pozor pred odhodom na dopust. V nekaterih sosednjih državah so poleg zimskih pnevmatik na vseh kolesih obvezne tudi verige.

S tem prispevkom in naslednjimi bi rad, da bi se vozniki še bolj posvetili svojim konjičkom in varni vožnji, ter s tem povečali varnost na naših cestah.

Komisija za vzgojo in varstvo v cestnem prometu občine Lukovica

ISCG
Kolodvorska 6,
1230 Domžale

AVTOŠOLA LONČAR d.o.o.

AVTOŠOLA

TEČAJI ZA VOZNIŠKE IZPITE KATEGORIJ

A motorna kolesa

B osebna vozila

F traktorji in traktorski
priključki

POSEBNE UGODNOSTI

- brezplačna literatura,
- organiziran tečaj prve pomoči in zdravniški pregled,
- brezobrestno kreditiranje vožnje,
- zagotovljena vožnja takoj po tečaju

Prijavite se lahko vsak delovni dan

od 6.00 - 14.00
ob ponedeljkih in sredah
od 6.00 - 16.00 ure

na ISCG Domžale, Kolodvorska 6

tel.: 711 082

GSM: 041/785-735

PRIČETEK TEČAJA

22. november ob 18. uri

SITAR PNEVMATIC
CENTER

DUNLOP

KAMNIK

15 % POPUST PRI
NAKUPU PNEVMATIK

DUNLOP

INFORMACIJE TUDI
AVTO DEBEVEC MENGEŠ
PRODAJA REZERVNIH DELOV
TEL.: 061/730-430